

SAVONIA

■ OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

AAMUKASTE

Sukukorusarjan suunnittelu ja valmistus Kontion sukuriipuksen pohjalta

TEKIJÄ: Anniina Kilponen

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Anniina Kilponen	
Työn nimi Aamukaste - Sukukorusarjan suunnittelu ja valmistus Kontion sukuriipuksen pohjalta	
Päiväys 2.5.2016	Sivumäärä/Liitteet 61/4
Ohjaaja(t) Risto Nylund	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tekijän teemana oli suunnitella rinnakkainen sukukorusarja alkuperäisen Kaisa-sukukorun pohjalta. Tekijä sai epäsuoran toimeksiannon sukulaisiltaan, ja päätti toteuttaa sen levytekniikkaa hyödyntäen. Korusarjan suunnittelussa perehdyttiin erityisesti käyttäjälähtöiseen suunnitteluun ja korusarjan suunnittelemiseen mahdollisimman suurta kohderyhmää miellyttäväksi. Korusarjan toteutettiin Kontion suvun naisille.</p> <p>Alkuperäistä Kaisa-riipusta käytettiin lähtökohtana suunnittelulle ja sen olemassa olevia elementtejä pyrittiin käyttämään korun muotokielessä yhteisenä tekijänä. Opinnäytetyön aikana toteutettiin kaksi haastattelua, joiden vastauksia hyödynnettiin suunnitteluprosessissa. Prosessissa syntyi korusarja, johon kuuluu kaulakoru, riipus, sormus ja kahdet erilaiset korvakorut.</p> <p>Opinnäytetyössä tutustuttiin myös erilaisiin sukutunnuksiin, joihin kuuluvat sukuvaakunat ja sukukorut. Näitä havaintoja ei hyödynnetty korusarjaa suunniteltaessa. Prosessissa toteutettiin myös juliste korusarjan linjaa mukaillen.</p>	
Avainsanat Sukukoru, koru, korusarja, levytekniikka, sukutunnus	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Anniina Kilponen			
Title of Thesis Aamukaste (Morning dew) - Designing and Producing a Family Jewellery Line Based on Kontio Family Pendant			
Date	2.5.2016	Pages/Appendices	61/4
Supervisor(s) Risto Nylund			
Client Organisation /Partners			
<p>Abstract</p> <p>The subject of the thesis was to design a parallel family jewellery line based on original family jewellery Kaisa-pendant. An indirect assignment was received from the relatives of the author and it was decided to execute it by utilizing disc method. While designing the jewellery line, it was familiarized with user-based designing and planning the jewellery line to appeal a large target group. The jewellery line was executed for the females of Kontio family.</p> <p>The original Kaisa-pendant was used as the base of designing and it was aimed at using its existing elements as a uniting factor of the form language. During the thesis the jewellery line was produced. The line includes a necklace, a pendant, a ring and two separate sets of ear rings.</p> <p>In the thesis it was familiarized with family emblems such as family coat of arms and family jewellery. These observations were not used while designing the jewellery line. In the process also a poster was executed after the jewellery line.</p>			
Keywords Family jewellery, jewellery collection, family emblem			

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
1.1 Työn tausta	6
1.2 Työn kulku ja tavoitteet	7
2 SUKULAISUUS JA SUKUKORU	9
2.1 Sukulaisuus ja sukututkimus	9
2.2 Kontion suvun taustaa	10
2.3 Kontion sukukoru Kaisa	11
3 SUKUTUNNISTEET	13
3.1 Varhaiset sukutunnisteet	13
3.2 Sukuvaakunat	15
3.3 Erilaisia suomalaisia sukukoruja	19
4 KORUSARJAN SUUNNITTELU	24
4.1 Pohjatyö	24
4.2 Muotokielitaulut	28
4.3 Luonnostelu	30
4.4 Jatkoluonnostelu haastatteluiden jälkeen	31
4.5 Lopulliset luonnokset ja kommentit	33
4.6 Valmistus	36
5 VALMIS KORUSARJA	39
5.1 Tuotekuvat	39
5.2 Käyttäjäkuvat	42
5.3 Juliste	44
6 POHDINTA JA JATKOTYÖSTÖ	48
LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	52
LIITE 1: ALKUKYSELY	58
LIITE 2: JATKOKYSELY	60
LIITE 3: VALMIIDEN KORUJEN ARVIOINTI	61

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aihetta suunnitellessani halusin tuottaa jotain henkilökohtaista ja merkityksellistä. Aiheen liittäminen omaan intresseihin tuotti aluksi vaikeuksia, mutta olin jo aikaisemmin saanut epäsuoran toimeksiannon sukulaisiltani tuottaa olemassa olevan sukukorun, Kaisa-riipuksen, rinnalle uusi sukukorusarja. Sukukorusarja ja sen toteuttaminen on ainutlaatuinen mahdollisuus päästä kokemaan, kuinka luoda mahdollisimman suurta kohdeyleisöä miellyttäviä koruja. Sukukorun toteutus käyttäjälähtöisesti auttaa myös suunnittelemaan koruja sekä asiakkaan, että korun haluttavuuden kannalta.

Syy uuden sukukorusarjan suunnitteluun oli se, että oma osamme sukua ei ole niin tiiviisti tekemisissä Ylivieskan Kontioiden kanssa. Halusinkin luoda yhteenkuuluvuutta sukuun luomalla oman sukuhaaramme naisten näkemyksen sukukorusta konkreettisenä korusarjana.

Opintojeni ajan olen monesti päätenyt toteuttamaan koruja levytekniikkaa käyttäen. Olen aina pitänyt levytekniikkaa luontevimmalta tavalta toteuttaa koruja, ja levyn työstömahdollisuudet ovat todella laajat. Halusinkin käyttää levytekniikkaa opinnäytetyössäni niin, ettei koruista suoranaisesti näkyisi, millä tekniikalla ne on toteutettu.

Sukukorua suunnitellessa tutustuin samalla sukutunnuksiin: puumerkkeihin, sinetteihin, vaakunoihin ja muihin suomalaisiin sukukoruihin. Sukuvaakunat ovat Suomessa varsin yleinen näky, ja niitä käytetään hyvin paljon sukutunnuksina. Suomalaisten vaakunoiden heraldiikka on yksi maailman tyylipuhtaimpia, ja se noudattaa tarkkaan heraldiikan perussääntöjä. Käyn läpi opinnäytetyössäni heraldiikan perusohjeita, käytettyjä värejä sekä osaa vaakunoissa käytettävistä kuvioista, vaikka en niitä hyödynnä suunnittelussa.

Aihe oli minulle hyvin mielenkiintoinen, sillä sukutunnukset ulottuvat hyvin kauas historiaan. Sukutunnukset kuuluvat sukuun syntyville ja siihen avion tai adoption kautta liittyville ihmisille ja ne tukevat ihmisten yhteenkuuluvuutta suvun sisällä. Myös tietyt suvulle tarkoitetut elementit, kuten sukukorut, ovat vain suvun etuoikeus.

1.1 Työn tausta

*"Rohkeus emokarhun alavan maan,
kynnet lapsilla suojanaan.
Kimmeltää kyynel ilon, surun
vahvana jatkaa kulkuaan.
Riipus kaulassa Kontion suvun
kauniiksi tullut on matkallaan."*

Kontion sukukoruun liitetty runo. (Rautio, 2016)

Kuulun Kontion sukuun. Tämä laaja suku on lähtöisin Ylivieskasta, Kalajoen läheltä sijaitsevasta kaupungista, joka oli aikoinaan pieni kylä. Suvun kantavanhemmat Heikki Niilonpoika (s.1666) ja Kaisa Tapanintytär (s.1691) asettuivat Ylivieskaan asumaan. He saivat 10 lasta, joista aikuisikään varttui neljä poikaa ja yksi tytär. Näistä viidestä sisaruksesta suku lähti laajenemaan ja siirtymään muualle Suomeen asumaan. Osan lähti jopa ulkomaille, josta löytyy myös mittavat määrät Kontion verta omaavia ihmisiä. Mah- tuupa sukuun presidentti Kyösti Kalliokin. (Lampovaara 2000, 8)

Olin jo kauan ihastellut äidiltäni löytyvää suku- korua ja siihen liitettyä runoa (kuva 1). Kaunis, kyyneleen muotoinen koru oli kaikessa yksin- kertaisuudessaan näyttävä ilmestys. Korussa esiintyvä puumerkki on Kaisa Tapanintyttären ja hänen poikiensa perunkirjoissa käytetty Kon- tion talon puumerkki. En sinänsä ollut tutustu- nut sukukoruihin ennen tätä, mutta äitini kertoi minulle sukukorun tarinan.

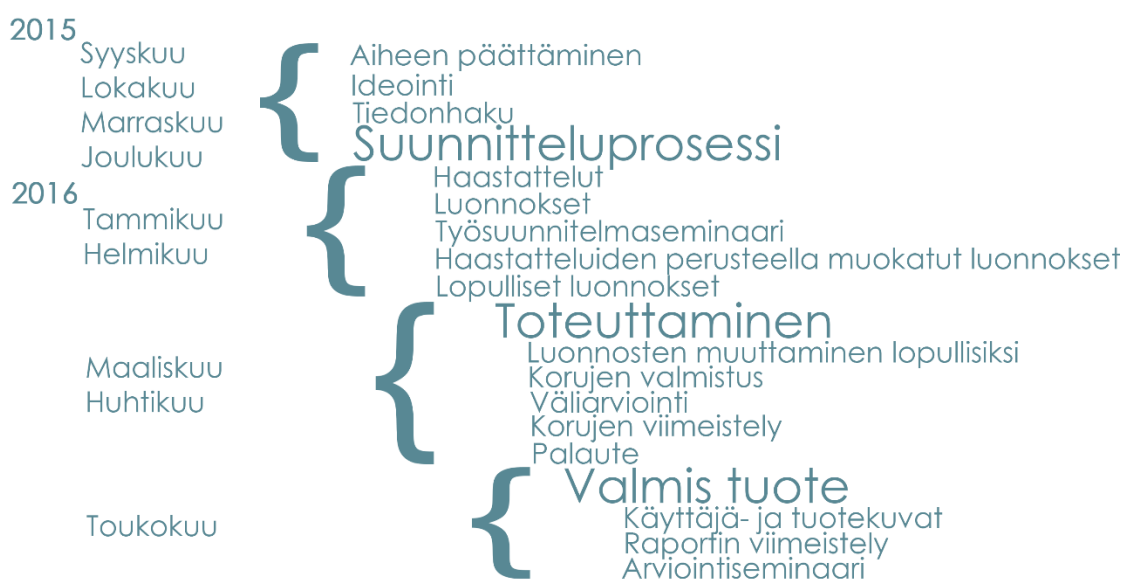
KUVA 1. Kontion sukukoru Kaisa-riipus (Kilponen, 2016)

Opinnäytetyötäni tukivat omat juureni Kontion sukuun ja sukulaissuhteet; oli siis helppo ymmärtää, mitä sukukoru merkitsi ihmisille, ja miettiä millaista sukukorua kaivattaisiin vanhan rinnalle. Koska oma osa sukuani ei ole niin sidoksissa Ylivieskan

Kontioihin, oman sukukorusarjan suunnitleminen tuntui tuovan oman lisäyksen sukkuumme. Päätin suunnata korusarjan naisille, joka tuntui järkevimmältä ratkaisulta, sillä edellinenkin koru oli suunnattu naisille. Myös innostus uudesta sukukorusarjasta tuli yksinomaan naisilta.

1.2 Työn kulku ja tavoitteet

Opinnäytetyönäni suunnittelen ja toteutan sukukorusarjan, jonka tarkoituksena on toimia yksittäisinä koruina, kuin myös yhdessä käytettyinä. Korusarjaan kuuluu kaulakoru, arkihiipus, roikkuvat korvakorut, tappikorvakorut sekä sormus. Aion toteuttaa korun levytekniikkaa käyttäen. Haluan korusarjani olevan ilmava ja soljuva, kuvaten näin suvun jatkuvuutta. Mietin myös sukupuun kuvaamista korussa tavalla tai toisella, oksia tai köynnöksiä inspiraationani käyttäen. Aion myös tutustua sukutunnuksiin ja niiden kehittymiseen, sekä niiden moderneihin versioihin. Korusarjan lisäksi tuotin käyttäjä- ja tuotekuvia, sekä julisteen.

KUVA 2. Aikataulu (Kilponen, 2015)

Suunnitteluprosessi alkoi aikataulun mietinnällä (kuva 2). Halusin keskittyä koko kevään opinnäytetyöhön ja edetä prosessissa sekä oman jaksamisen että inspiraation mukaan. Pidin opinnäytetyötäni ensimmäisenä prioriteettina, jonka halusin olevan viimeistely ja tarkkaan harkittu. Siksi päädyin pitkään toteutusaikaan. Jaoin työskentelyn kolmeen eri pääryhmään: suunnitteluprosessiin, toteuttamiseen ja valmiiseen tuotteeseen.

Aloitin työskentelyn jo silloin, kun ensimmäisen kerran isoäitini ja äitini pohtivat yhdessä, kuinka mukava olisi jos suunnittelisin suvulle oman korun. Tämä tapahtui melkein heti silloin, kun sain tiedon pääsystäni Muotoiluakatemiaan. Suvun naisten keskuudessa oli jo pitkään kytenyt toive uudesta sukukorusta – jostain, joka kuvaisi heitä myös toisella tapaa. Vanhassa korussa ei vikaa ollut, mutta toinen vaihtoehto olisi enemmän kuin tervetullut. Suvun naiset halusivat myös, että korusta tehtäisiin korusarja, jolloin koruja voisi yhdistellä ja valikoima olisi laajempi kuin pelkällä riipuksella.

Suunnittelun jälkeen aion haastatella sukuni naisia, jolloin saisin paremman käsityksen millainen sukukorun tulisi olla. Tämän jälkeen aloittaisin luonnostelun ja siirtyisin ideoimaan korusarjan rakennetta ja sen elementtejä. Saatuaani suuntaa antavat luonnokset koruista valmiiksi kyselin mielipidettä sukuni naisilta, ja ulkopuolisten näkökulmasta saadakseni käsityksen siitä, onko korusarja mielenkiintoa herättävä tai kiinnostava. Seuraava askel olisi mielipiteiden ja mahdollisten korjausehdotusten jälkeen viimeistellä luonnokset ja siirtyä toteuttamaan koruja. Ideoin korujen toteutuksen valmiiksi, jotta osaan edetä järkevästi ja aikaa halliten. Lopun pohdinnassa käyn läpi myös mietteitäni korujen sarjavalmistuksesta.

<p>S – Vahvuudet</p> <p>Sukulaissuhteet Näkemykset Kiinnostus aiheesta Tehokkuus</p>	<p>W – Heikkoudet</p> <p>Epäileväisyys Perfektionismi Raportin tekemisen muistaminen</p>
<p>O – Mahdollisuudet</p> <p>Oppiminen Malliston suunnittelemisen harjoittelu Itsensä haastaminen</p>	<p>T – Uhat</p> <p>Sukukorujen tiedon niukkuus Korujen keskenään/yksinään toimiminen Väsyminen ja kiinnostuksen lopahtaminen Raportin pituus</p>

Kuva 3. SWOT-analyysi (Kilponen, 2016)

Toteutin työsuunnitelmaseminaaria varten SWOT-analyysin, johon keräsin alustavasti tulevaa prosessia miettien asioita (kuva 3). Valmistauduin näin tuleviin mahdollisiin vaikeuksiin, ja asioihin joita olisi pidettävä silmällä.

2 SUKULAISUUS JA SUKUKORU

Pohdin pitkään mitä sukukoru loppupeleissä merkitsee. Sukukorun ydinajatus on korun jatkuvuus: se siirtyy suvussa esimerkiksi äidiltä tyttärelle tai isältä pojalle. Koruihin sidoksissa olevat tarinat ja omakohtaiset kokemukset luovat koruille arvoa. Sukukoru on jokaiselle henkilökohtainen esine ja se on vahvasti sidoksissa sukulaisuuteen. Tässä kappaleessa tutustun paremmin sukulaisuuteen ja sukututkimukseen käsitteinä, sekä pyrin selvittämään mitä sukutunnisteet ovat ja miten ne ovat kehittyneet nykyisiin versioihinsa.

2.1 Sukulaisuus ja sukututkimus

Sukulaisuus yksinkertaisesti selitettynä käsittää ihmiset, jotka ovat toisilleen geneettisesti sukua. Sukulaisuus määritellään eri tavoin kulttuureissa: serkut voidaan laskea sisaruksiksi ja lapset lasketaan kuuluvaksi vain isän tai äidin sukuun. Sukulaisiksi lasketaan ne ihmiset, jotka ovat lähellä toisiaan sukupuussa – näihin kuuluvat vanhemmat, lapset, sisarukset, serkukset. Näitä sukulaisuussuhteita kutsutaan lähisukulaisiksi. Voidaan puhua myös etäisistä tai kaukaisista sukulaisista, kuten myös esimerkiksi kuudennen polven sukulaisista, joilla on ainakin yksi sama kantavanhempi. (Tampereen yliopisto, 2016)

Sukulaisuuden määrittely verisukulaisuuden kautta on kaikista yksiselitteisin tapa osoittaa sukulaisuussuhteita. Tosin sukulaisiksi voidaan mieltää myös adoptiolapset, jotka eivät geneettisesti ole sukua vanhemmilleen, mutta heidät hyväksytään osaksi sukua. Nämä lapset myös voivat mieltää ottovanhempansa oikeiksi vanhemmikseen, toisinkuin biologiset vanhempansa, joita he eivät välttämättä ole nähneet. Tätä kutsutaan sosiaalisesti sukulaisuudeksi, joka ilmenee yksilön käyttäytymisenä toisiaan kohtaan. (Tampereen yliopisto, 2016)

Sukututkimus on sukulaisuussuhteiden selvittämiseen perehtynyt historian aputiede. Ihmisillä kautta aikain on ollut tärkeää selvittää omia sukulaisuussuhteitaan. Erityisesti historiallisesti merkittävillä henkilöillä, kuten hallitsijoille, sukulaisuussuhteiden selvittäminen on ollut erityisen tärkeää arvonimien ja periytyvien etujen vuoksi. Muun muassa maatilat ja arvoesineet periytyivät suvussa joko lähimmälle sukulaiselle tai erikseen määritellylle henkilölle. Hallitsijoille valta-aseman todistaminen oli tärkeää

sen säilyttämisen kannalta, ja sukututkimusta käytettiin apuvälineenä tässä prosessissa. (Huovila, Liskola ja Piilahti 2009, 15-18)

Vaikka tarkkaa ajankohtaa on vaikea määrittää, alettiin rekistereihin kerätä talteen tärkeää tietoa sukututkimuksen kannalta. Sukurekisterien syntyminen oli edistysaskel nykyajan sukututkimukselle. Kun syntymiset, kuolemat ja vihkimiset otettiin talteen, alkoi sukulaisuussuhteiden muodostuminen selkiytyä ja historian tutkiminen helpotua. (Huovila ym. 2009, 19-24)

2.2 Kontion suvun taustaa

Ensimmäiset ihmiset saapuivat asuttamaan Ylivieskan kalarikkaita alueita 1300-luvun aikoihin. Ei ole tarkkaa tietoa, mistä he saapuivat, mutta teorioita on muutama: joko jokea pitkin idästä tai lännestä, tai pohjoisempaa Pähkinäsaaren rauhan seurauksena. Ihmiset aloittivat suuren urakan korven raivaukseksi, ja ensimmäiset talot nousivat Kalajoen varrelle. Savolaiset uudisasukkaat saapuivat 1500-luvun puolivälissä, jonka seurauksena väkiluku alueella lisääntyi ja yhteiskunnan peruspilarit alkoivat muodostua. (Lampovaara 2000, 8-21)

Vanhimmat rekisteröidyt asiakirjat antavat ymmärtää alueella olleen 13 rakennusta, jotka oli rakennettu joen varteen. Yksi näistä taloista oli Kontion maatila. Nimestä on ollut käytössä 1600-luvulla useita eri variaatioita, joista mainittakoon Kondio, Kåndio, Condio ja Kondiola. Seutua koettelivat 30-vuotinen sota, jonka jälkeen isivät vuosien 1695–1697 nälkävuodet. Tämän seurauksena 50 taloa alueelta autioitui ja 13 ihmistä menetti henkensä. 1700-luvun alussa alkanut suuri Pohjan sota ajoi ihmisiä pakoont venäläisten miehityksen tieltä. Osa pakeni metsiin, osa seurasi Suomen vetäytyvää armeijaa turvallisimmille seuduille tai kohti Ruotsia. Vuonna 1719 autioitui Ylivieskan kylän 56 tilasta jopa 38. Vasta 1720 Uudenkaupungin rauhan jälkeen elämä palautui seudulla raiteilleen, ja Kontion tilalla jatkettiin elämää. (Lampovaara 2000, 22-24)

Vielä 1800-luvun alkupuolella Kontion suku pysytteli omilla tiloillaan. Suomea koettelivat monet sodat, ravinnonpuute ja kulkutaudit, jotka vierailivat myös Ylivieskan alueella. Kontioista kuoli näihin koettelemuksiin yhteensä 28 henkilöä, joista lapsia oli 9. Vuonna 1865 käynnistyi Pohjanmaalta muuttoliike kohti Pohjois-Amerikkaa. Puheet paremmista elinoloista kiehtoivat kurjuuteen tottuneita ihmisiä. Ensimmäinen Kontio muutti tämän seurauksena vuonna 1879. Sortovuosien aikana, 1900-luvun alussa,

noin sata nuorta miestä karkasi venäläisten sotilaskutsunnoista, joista osa kuitenkin palasi takaisin Suomeen Ylivieskan alueelle. Pohjois-Amerikkaan lähteneiden sukulaisten suvut ovat siellä sittemmin laajentuneet. Miehet menivät perheitään edeltä etsimään parempaa elämää, ja jos elämä siellä miellytti, tuli perheelle kutsu ja matkarahat jälkeensä postissa. (Lampovaara 2000, 24-26)

1900-luvulla Kontion suku kasvoi merkittävästi jokaisella suunnalla. Ylivieskan Kontiot elivät pääasiallisesti viljellen ja karjaa kasvattaen, jolloin lapset olivat tervetulleita jatkamaan työtä. Vapaussota 1918 vaikutti Kontioihin ja jakoi sukua kahtia: valkoisten riveissä kaatui 5 miestä ja punakaartin puolella kolme. Talvisodan ja jatkosodan jälkeen Kontiota oli menehtynyt 58. Heidän lisäksi, vuonna 1940, Suomen armeijan asettamaa kunniakomppaniaa tarkastaessaan menehtyi Helsingin rautatieasemalle Kyösti Mikonpoika Kallio. Sotien aikana Ylivieskan alueille saapui evakkoon Laatokasta ja Karjalasta ihmisiä. Osa heistä jäi sodan jälkeen asumaan alueelle, mutta osa palasi takaisin kotiseuduilleen. Nykypäivänä Kontion suvun jäsenet tapaavat sukujuhlissa, joiden perinne on kestänyt yli kahdeksan vuosikymmentä. (Lampovaara 2000, 27-28)

2.3 Kontion sukukoru Kaisa

Kontion sukukorun on suunnitellut sukuun kuuluva Miia Rautio. Hän on opiskellut teollisen suunnittelijan tutkinnon, joka on antanut hänelle näkemystä suunnittelijana. Korun on valmistanut kultaseppä Risto Kärkkäinen. Kontion sukukorusta on kaksi eri näkemystä: toiset väittävät sukukorun kuvaavan karhun kynttä, ja toiset kyyneltä. Itse päädyin tulkitsemaan korussa kyyneleen muodon, sillä se oli symbolisempi ja muodoltaan helpommin lähestyttävä korussa. Korun materiaali on hopea, ja sen pinta on harjattu karkeasti. Alhaalla vasemmalla on Kontion talon puumerkki (kuva 4, 12), jota on aiemmin käytetty virallisten dokumenttien allekirjoituksena. Puumerkkiä on käytetty myös suvun tunnusmerkkinä. Kääntöpuolelta koru on kovera (kuva 5, 12), joka on mahdollisesti valmistukseen liittyvä valinta, jolloin materiaalikustannuksia on saatu pudotettua käyttäjäystävällisemmän hinnan muotoon. Ketju on pitkäkö, joka on hyvä valinta raskaahkolle korulle, ja se tuo näin korulle ilmavuutta.

KUVA 4. Korun yleisilme. (Kilponen, 2016)

KUVA 5. Korun kääntöpuoli. (Kilponen, 2016)

3 SUKUTUNNISTEET

Tein tiedonhankintaa sukukorua varten etsimällä internetistä erilaisia sukukoruja, joissa näkyisi vallitseva teema. Yleensä sukukoruihin liitetään Suomessa sukuvaakuna, joka on tärkeä tunniste suvun kannalta. Aikaisemmin sukujen tunnuksena on käytetty alkeellisimpiakin merkkejä, kuten talojen tunnusmerkkejä tai pelkkää raksia puunrungossa. Näitäkin symboleita on käytetty sukukorujen suunnittelun lähtökoh- tana ja kyseisistä ikoneista on toteutettu myös koruja. Olen selvittänyt sukutunnis- teiden alkuperää seuraavissa kappaleissa, ja havainnoinut erilaisia sukukoruja ja nii- den muotokieltä. Keskityn myös heraldiikkaan ja sukuvaakunoihin.

3.1 Varhaiset sukutunnisteet

Sukutunnisteet ovat suvun omaksumia symboleita, joita on käytetty allekirjoitusten tapaan. Kun kirjoitus- ja lukutaito olivat vielä harvinaisia, luotiin toisistaan erottuvia selkeitä symboleita, joita suvut käyttivät osoittamaan omistusoikeutta. Suvun hal- lussa olleet metsät on merkitty puunrunkoihin kaiverretuilla symboleilla, jotka erotti- vat maa- ja metsäalueet toisistaan. Tästä tulee myös sana *puumerkki*. Tällä mene- telmällä on merkitty myös omistettuja työkaluja ja muita käyttöesineitä (kuva 6). Samoja symboleita on voitu käyttää myös vanhoissa pöytäkirjoissa, joissa suvun omistamalla puumerkillä on allekirjoitettu vanhoja dokumentteja ja pöytäkirjoja. Puu- merkkejä käytettiin allekirjoituksissa tai niiden yhteydessä aina 1950-luvulle asti, jonka jälkeen niiden käyttö loppui. Puumerkkejä on käytetty myös vaakunoissa. (Ekko, 5)

KUVA 6. Ullan soutupaikkojen puumerkkejä vuodelta 1902. (Sappeen ja Ohvenon kyläyhdistys ry, 2016)

Juha Sinivaara käsittelee Suomessa käytettyjä sinettejä sivuillaan *Suomen keskiaikai- sia sinettejä* (2014), pohjaten tekstiään Tapio Vähäkankaan artikkeliin *Sinettien*

käyttö keskiajalla (2006, 99-114) Sinetit ovat olleet keskiajalla luotettava henkilön tai suvun tunnus, joissa on yleensä kuvattu vaakunaa. Koska keskiajalla kirjoitustaito on ollut harvinaista, käytettiin sinettejä allekirjoituksien tapaan. Sinetit ovat leimasimia, joilla painetaan pehmeään aineeseen tai paperiin tunnus. Sineteillä on varmistettu dokumentin tai asiakirjan aitous, ja niitä on käytetty myös kirjeiden sulkemiseen. Sinetillä suljettua kirjettä on vaikea avata rikkomatta sinettiä. Sinetit olivat suosittu menetelmä 1100-luvulla, mutta Suomesta vanhin löydetty sinetti on ajoitettu 1250-luvulle.

Sinetit olivat aluksi suurikokoisempia, ja niiden valmistajana käytettiin kultaseppiä tai erikoistuneita sinetinkaivertajia. Valmistuksessa käytettiin yleensä messinkiä, pronssia tai hopeaa ja kaiverrukset toteutettiin peilikuvana. Tunnistettuja suomalaisia sinettejä keskiajalta on noin 370 kappaletta, joista 60 on ollut laitosten tai viranomaisten käytössä. Loput sinetit olivat yksityishenkilöiden omistuksessa. Viranomaissinettejä pitivät hallussaan mm. kirkot ja kaupungit. Vaatimattomammat yksityissinetit kuuluivat taasen porvaristolle ja ylemmälle säädylle. Aluksi sineteissä kuvattiin kuvioituja kilpiä, mutta myöhemmin niissä käytettiin vaakunoiden lisäksi myös kypärää tai kypäräkoristeita. (Sinivaara 2014)

Alempana olen poiminut pari esimerkkiä Suomessa käytetyistä sineteistä (kuvakooste 1). Ensimmäisenä vasemmalla on Suomen Herttuan, Pentti Birgerinpojan, käyttämä sinetti vuodelta 1284. Seuraavana on Naantalin luostarin sisarkonventin sinetti, joka on aiemmasta poiketen soikea. Viimeisenä oikealla on Turun kaupungin vaakuna. (Sinivaara 2014)

KUVAKOOSTE 1. Suomessa käytettyjä sinettejä. Tarkempi erittely lähteet ja tuotetut aineistot-osiossa.

Vaikka sinetit ja puumerkit ovat olleet menneinä päivinä suosituimpia sukutunnisteita, käyttävät etenkin sukuseurat vieläkin omia sukutunnisteitaan. Nykyään sukutunnisteet ovat paljon modernimpia ja niitä käytetään kuin logoja. Kyseiset sukutunnisteet voivat olla hyvinkin yksinkertaisia.

3.2 Sukuvaakunat

Suomen heraldisen seuran (2005) sivuilla vaakunat jaetaan aatelisvaakunoihin tai porvarisvaakunoihin. Näitä kahta erottaa sukujen yhteiskunnallinen sijoittuminen, joka määrää kumpaan kategoriaan vaakuna määritellään kuuluvaksi. Aatelisto käsitti menneinä aikoina perinnöllisistä etuoikeuksista nauttineet sääty-yhteiskunnan yläluokat, joiden etuoikeus on ollut käyttää aatelisvaakunoita. Porvarisvaakunoihin laskettiin ne vaakunat, jotka eivät kuuluneet aatelistolle.

Vaakunoihin on keskittynyt oma oppinsa: *heraldiikka*, eli vaakunaoppi. Alkunsa heraldiikka on saanut sodankäynnistä, jossa joukko-osastot ja liput oli tärkeää erottaa toisistaan. Ainoa tapa erottaa vihollinen oli kilpeen sijoitettu kuviointi ja haarniskan ylle puettava hihatton asetakki. Tämä loi mahdollisuuden sijoittaa kilpeen ja asetakkiin kirjailtua kuviointia, joka toteutettiin heraldisten oppien mukaisesti. (Suomen heraldinen seura, 2005)

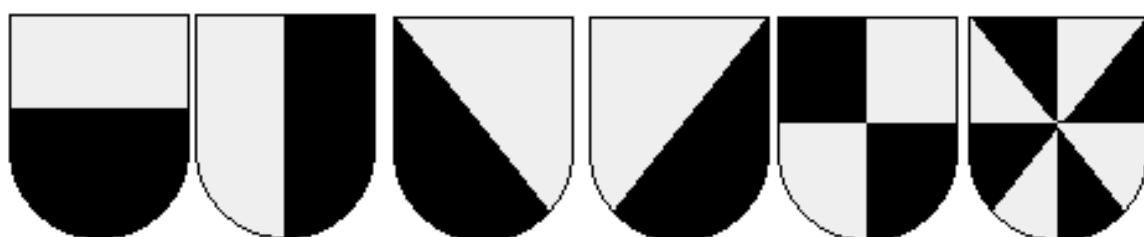
KUVA 7. Saksalaisia 1400-luvun alun kilpiä. (Wikipedia, 2016)

Koska heraldiikka juontaa juurensa ritarien turnajaisiin, myös sen opit olivat taistelujen muovaamia. Vastustaja tuli tunnistaa pelkästään kilpikuvioiden ja tunnuksen mukaan, jolloin niiden tuli olla selkeän näyttäviä ja yhdellä vilkaisulla erottuvia (kuva 7,

15). Tämä heraldiikan loistokausi kesti kolme vuosisataa, jonka aikana sommittelu oli selkeää, yksinkertaista ja näyttävää. Suuri osa nykypäivän kaupungin- ja kunnan vaakunoista on juuri kyseiseltä ajalta. (Suomen heraldinen seura, 2005)

Heraldiikan perussäännöt rakentuvat yksinkertaiseen ulkomuotoon. Tekstit, numerot ja kirjaimet eivät kuulu tunnuksiin ja kuvioiden on oltava mahdollisimman suuria. Kuviot toteutetaan kaksiulotteisiksi, jolloin niiden tulee toimia myös ilman reunaviivoja ja kolmiulotteisia muotoja. Symboleista mainittakoon, että niiden ihannemäärä pysyy yhdessä, eikä symboleita tule ahtaa tunnukseen liikaa. (Suomen heraldinen seura, 2005)

Vaakunan tai lipun tulee olla helposti selitettävissä, jolle on oma terminsä: *vaakunaselitys*. Tunnuksen ulkomuodon tulee olla kirjallisesti helposti ymmärrettävissä, niin että taiteilija pystyy piirtämään tunnuksen oikein näkemättä alkuperäistä mallia. (Suomen heraldinen seura, 2005)

KUVA 8. Kilven jaot vaakunaselityksessä. (Wikipedia, 2016)

Kilvestä kerrottaessa aloitetaan selitys aina pääväreistä, jonka jälkeen päästään kilven jakoihin (kuva 8). Nämä kuvassa esiintyvät jaot ovat yleisimmin käytössä olevat. Vasemmalta oikealle lueteltuina jaot ovat seuraavat: katkoinen, halkoinen, lohkoinen, vastalohkoinen, nelijakoinen ja viirijakoinen. Vaakunassa on käytettävä heraldiikan perusoppien mukaisesti vähintään yhtä kilven jakoa. Nämä alueet on toteutettava eri värein ja värejä tai metalleja ei saa sijoittaa vierekkäin. (Suomen heraldinen seura, 2005)

KUVA 9. Vaakunoiden värit ja niiden symbolit. (Wikipedia, 2016)

Heraldiikassa käytettävät värit ovat keskikirkkaita ja värikylläisiä (kuva 9). Vaakunoissa käytetään kultaa ja hopeaa, jotka lipuissa muutetaan keltaiseksi ja valkoiseksi. Muut päävärit ovat punainen, sininen, vihreä ja musta. Näiden lisäksi voidaan käyttää tarkoin perustelluissa tapauksissa purppuraa. (Suomen heraldinen seura, 2005)

Vaakunaa suunniteltaessa ensimmäinen prioriteetti on pitää vaakuna selkeänä ja näkyvänä. Värejä käytettäessä tärkein sääntö on olla käyttämättä värejä tai metalleja rinnakkain, koska ne muodostavat tumman ja yhtenäisen pinnan. Kaksi metallia taas muodostaa voimakkaasti valoa heijastavan pinnan. Viimeisimpänä kuvaan voidaan suunnitella varsinainen kuvio, joka voi olla mikä tahansa taiteilijasta riippuen. (Suomen heraldinen seura, 2005)

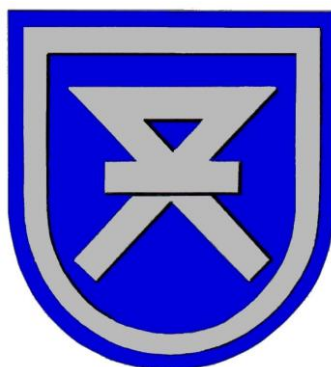
Sukujen vaakunat kuvaavat yleensä suvun lähtökohtia: joko kotiseutua, tai suvun menneisyyttä. Vaakunat ovat itsessään suvun tärkeimpiä tunnuksia, ja kun sukunimet yleistyivät Pohjoismaissa, otettiin aiheet yleensä niihin sukujen vaakunoista. Kun porvarisuvut alkoivat käyttää vaakunoita, pidettiin aatelisilla kuitenkin tiettyjä etuja vaakunoiden suhteen. Näihin kuuluivat esimerkiksi vaakunakilven yläpuolelle kuvattu turnajaiskypärä, arvokruunu ja kilpeä kannattelevat hahmot. (Suomen heraldinen seura, 2005)

Suomessa vaakunoita on esiintynyt verrattain paljon. Vaikka vaakunat ovat yleisimmin nähtyjä kuntien ja kaupunkien yhteydessä, on Suomessa myös aatelisia sukuja, jotka käyttävät vaakunoita. Näistä esimerkkinä mainittakoon Ehrnroothin aatelisuku, jonka vaakuna on erittäin yksityiskohtainen (kuva 10, 18), ja se on varattu yksinomaan aatelissuvun käyttöön. Suku on alun perin Saksasta lähtöisin, mutta kun kenraalimajuri Carl Gustaf Erhnrooth ylennettiin ritaristoon, merkittiin hänen jälkeläisensä aatelisiksi. (Autio, 2003)

KUVA 10. Ehrnroothin aatelissuvun vaakuna vuodelta. (Wikipedia, 2016)

Vaikkakin aatelissukujen vaakunat ovat olleet Suomessa esillä, on talonpoikaissuvuilla myös vaakunoita, joita kutsutaan sukuseuravaakunoiksi. Talonpoikaissukujen vaakunat eivät yleensä ole yhtä yksityiskohtaisia tai pröystäileviä, vaan ne kuvaavat puhtaasti sukua. Talonpoikaissuku Verkasalon sukuseuravaakuna on varsin pelkistetty (kuva 11). Vaakuna on hyväksytty Suomen Heraldisen seuran rekisteriin. Sukuseuran vaakunan symboli on pelkistetty puumerkki, jota Verkasalot ovat aikaisemmin käyttäneet. (Werkasalon sukuseura, 2016)

KUVA 11. Verkasalojen sukuseuravaakuna (Werkasalon sukuseura ry, 2016)

Yhteenvetona voisin sanoa, että vaakunat ovat sukujen tunnusmerkkejä. Nämä sukuvaakunat esittävät sukua, niin että ne ovat tunnistettavissa muista vaakunoista. Sukuvaakunat ovat etenkin aatelistolla koristeltuja ja tarkkaan mietittyjä – ne ilmentävät heraldiikan perusoppeja ja ovat muotokieleltään tarkkaan harkittuja. Kaikilla symboleilla on hyvin selitetty tarkoituksensa.

3.3 Erilaisia suomalaisia sukukoruja

Keräsin tietoa sukukoruista havainnoimalla eri sukuseurojen nettisivuja. Aikaisempina vuosisatoina on sukujen sisällä liikkunut arvokkaitakin koruja, jotka ovat siirtyneet vanhemmilta lapsilleen perintönä. Nämä korut ovat kuitenkin lähes poikkeuksetta olleet arvokkaita, joko lahjaksi saatuja tai suvun muuten vain omistamia arvoesineitä. Vaikka näitä koruja on suvun sisällä liikkunut, ovat sukukorut muodostuneet edeltävistä koruista omaksi taiteenlajikseen. Sukukorujen toteutuksessa ei ole rajoja – ne voidaan valmistaa joko yksinkertaisesti tai perinteisiä taitoja kunnioittaen kokonaan käsityönä, jolloin jokainen koru on uniikki.

Huomasin, että yleensä sukukorussa on suvun vaakuna tai muu vastaava tunnusmerkki. Nykypäivänä on kuitenkin yleistä, että suku teetättää muotoilijalla tai korusepällä sukua kuvaavan korun, joka ei suoranaisesti ole välttämättä mikään suvun tunnusmerkki, mutta se on omanlaisensa kuvaus suvusta. Huomasin sukuseurojen sivustoja tarkastellessani, että sukukorut valmistetaan yleensä tilaustyönä ja materiaalina käytetään hopeaa, joskin haluttaessa korun materiaalia voidaan vaihtaa asiakkaan toiveiden mukaiseksi. Korujen valmistus on yleensä käsityötä, mutta nykyään tekniikan kehittyessä on hyödynnetty myös 3D-mallinnusta ja valua, joskin tämä on uudehko asia, ja käsityötä pyritään suosimaan korujen valmistuksessa. Jos suvusta löytyy suunnittelijoita tai kultaseppiä, pyritään koru suunnittelemaan ja valmistamaan heidän käsityönään, joka luo lisäarvoa sukukorulle. Jos taas suvussa ei ole paljoa jäseniä, on mahdollista että jokainen sukukoru on personoitu lisäämällä koruun esimerkiksi nimikirjaimet tai syntymäaika. Yleisestikin ottaen sukukorut toteutetaan käsityönä, jolloin korujen personointi on helppoa ja asiakkaiden toiveiden mukaan toteutettavissa. Sukukoruissa ei yleensä käytetä kiviä, vaan ne pyritään pitämään helpposti ja nopeasti valmistettavissa. Joskus sukukorut suunnitellaan myös mahdollisimman tavallisen näköisiksi käyttöesineiksi, jotka eivät sinällään viesti olevansa sukukoruja, mutta niihin liitetyt tarinat ja perinteiden jatkumot tuovat korulle sukukorun aseman.

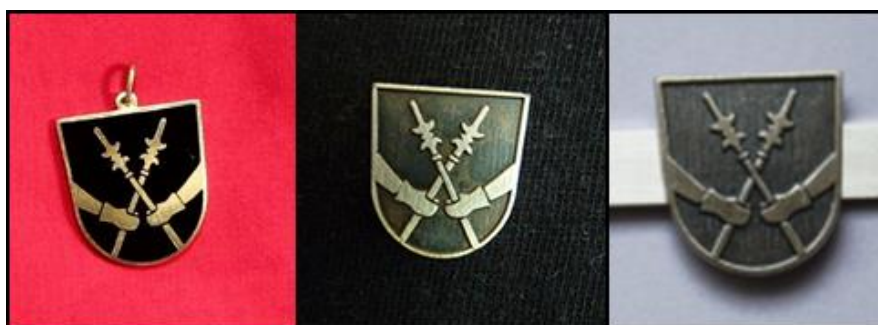
Koska sukukorut ovat yleensä sukujen keskeisiä koruja, oli tiedon etsiminen niistä haastavaa. Kirjoja sukukoruista ei juurikaan ole kirjoitettu, eikä olemassa olevista koruista ole tehty mitään kokoelmaa. Suurin osa tiedosta löytyikin sukuseurojen nettisivuilta, jossa vertailin eri koruja ja niiden muotokieltä. Esimerkeiksi olen poiminut

Suomessa asuvien sukujen erilaisia sukukoruja. Ensimmäisenä on Niinipuun Mänttären sukukoruja (kuvakooste 2, 20), joissa kaikissa esiintyy. Vasemmalla on hopeinen solmioneula, jonka kuvio on kultaa. Keskimmäisenä riippuvat korvakorut, sekä kultaiset että hopeiset. Viimeisenä kultainen riipus, joka on mahdollista saada myös hopeisena. Sukutunnuksen alkuperää ei ole tarkemmin selitetty kotisivuilla, mutta ilmeisesti se kuvastaa hieman tyyllitelyä M-kirjainta. (Mänttären sukuyhdistys ry, 2016)

KUVAKOOSTE 2. Niinipuun Mänttären sukukoruja. Tarkempi erittely lähteet ja tuotetut aineistot-osiossa.

Vartiaisten sukutunnuksen on suunnitellut Olof Eriksson vuonna 1985, ja se noudatti hyvin tarkasti heraldisia oppeja toteuttaessaan vaakunaa. Koska suvun nimestä on ollut myös kirjoitusmuoto Wartija, voidaan väittää vaakunan suunnittelijan saaneen inspiraatiota tästä toteutukseen. Vaakunassa esiintyy kaksi ristittyä salkoasetta muistuttavaa esinettä, joita kannattelee kaksi kättä – kuin kaksi henkilöä vartioimassa porttia. Vaakunaa on myöhemmin käytetty sukukorussa. Koruista on toteutettu riipus, napinläpikoru ja solmioneula (kuvakooste 3). Vaakuna itsessään on maskuliininen ja soveltuu erityisen hyvin miehekkäisiin koruihin, joka tulee ilmi koruvalikoiman painottumisesta miesten suuntaan. Riipus on sukupuolineutraali. (Vartiaiset r.y., 2012)

KUVAKOOSTE 3. Vartiaisten sukukoruja. Tarkempi erittely lähteet ja tuotetut aineistot-osiossa.

Korhosten suvulla on sukutunnukseksi valittu varsin tyyllitelty puu, joka on luultavasti modernimpi luomus (kuvakooste 4, 21). Tunnus ei ole oikeiden heraldististen oppien mukainen, ja siinä ei luultavasti ole haettukaan vaakunamaista ulkonäköä. Sukutunnuksesta on toteutettu patinoitua hopeaa muistuttava riipus, jonka liikkuvat osat tuovat koruun mielenkiintoisen yksityiskohdan. Koru muistuttaa ulkomuodollisesti hieman vanhempia suomalaisia koruja, ja liikkuvat osat tuovat mieleen hieman Kalevala korun Kuutar-sarjan tuotteet. Sukukorusta on saatavilla myös korvakorut ja rintaneula, mutta niistä ei ole kuvaa sivuilla. (Korhosten sukuseura, 2016)

KUVAKOOSTE 4. Korhosten sukutunnus ja -koru. Tarkempi erittely lähteet ja tuotetut aineistot-osiossa.

Toiviaisen sukukoru on toteutettu sukutunnuksen pohjalta (kuva 12). Pyöreää sukutunnusta on ollut helppo käyttää koruna ja siitä onkin toteutettu kolme erilaista ratkaisua: naisten riipus, miesten rintamerkki ja naisten rintaneula. Sivuilla ei kerrota sukutunnisteen suunnittelun tarinaa, mutta korussa on selkeä T-kirjain. (Toiviaisten sukuseura, 2016)

KUVA 12. Toiviaisten sukukoruja. (Toiviaiset, 2016)

Kotilaisten sukutunnus on toteutettu riippuvaksi rintamerkiksi (kuva 13, 22). Koru on kullattua puhdasta hopeaa ja sen riippuva nuottiavain tuo oman sävöksensä korulle.

Korussa on vanhalla kirjasintyyppillä toteutettu K-kirjain, joka on suosittu sukutunnuksissa. Kirjainta ympäröi seppäle, joka tuo juhlavuuden tunnetta koruun. Korun suunnittelijaa ei mainita yhdistyksen nettisivuilla. (Kotilaisten sukuseura, 2016)

KUVA 13. Kotilaisten sukukoru. (Kotilaisten sukuseura, 2016)

Saarelaisten sukuseuran korut ovat vahvasti designiin nojautuvia, eivätkä ne varsinaisesti ole perinteisten sukukorujen tyyliä (kuvakooste 5, 23). Korut on valmistettu sterlinghopeasta ja niiden suunnittelija on Heta Anderson, joka myös valmistaa korut. Korut on mahdollista saada toiveiden mukaan myös keltakultaisina, mutta niistä on tehtävä erillinen tarjous. Korusarjaan kuuluu Saari-pinssi (kuvakoostessa 5, 1.), S-riipus korvakorut (2.), Saari-solmioneula (3.), S-riipuskoru (4.), S-tappikorvakorut (5.), ja Saari-kalvosinnapit (6.). Korut valmistetaan käsityönä, ja ainakin osassa koruista voidaan arvella työstötapana olleen levytekniikka. Korut ovat moderneja, ja niissä voi nähdä S-kirjaimen sivusta katsottuna tai tyyliteltynä korun pintaan sulautuvana elementtinä. Korut ovat olemukseltaan virtaavan näköisiä, joka voi omalta osaltaan kuvata Saarelaisten luonnonläheistä nimeä. Osaan koruista on haettu syvyyttä patinoimalla korun pintaa, jolloin kolmiulotteisuus tulee hyvin esille. (Saarelaisten sukuseura ry, 2016)

KUVAKOOSTE 5. Saarelaisten korusarja. Tarkempi erittely lähteet ja tuotetut aineistot-osiossa.

Havainnoituani erilaisia sukukoruja, joita löysin sukuseurojen nettisivuilta, huomasin korujen olevan varsin erilaisia. Osa koruista kuvasi sukua hyvin suoraviivaisesti joko vaakunoiden tai sukutunnusten kautta. Toisissa oli haettu tyyliä muotokieltä, jotta koruja voisi käyttää myös arkisissa tilaisuuksissa. Yleensä sukukorut toteutetaan aluksi riipuksina, jonka jälkeen sarjaa kartutetaan muillakin koruilla. Koruissa on haettu hyvin sukupuolineutraalia linjaa. Osa koruista on hyvinkin yksityiskohtaisia, ja ne on toteutettu alkuperäisille vaakunoille uskollisesti. Pieneen tilaan on saatu mahduttua paljon informaatiota joka tekee korusta koristeellisen. Pelkistetyt korut hakevat taas arkisempaa linjaa, jolloin niitä voi yhdistellä toisten korujen kanssa.

4 KORUSARJAN SUUNNITTELU

Korusarjaa suunnitellessa jouduin ottamaan heti alusta alkaen huomioon käyttäjäryhmän ja sen moninaisuuden. Korusarjan oli tarkoitus toimia mahdollisimman monen naisen yllä, joten minun piti ottaa huomioon haastatteluiden kautta kerättävä aineisto ja hyödyntää sitä korusarjaa suunniteltaessa. Huomioitavia seikkoja olivat myös korun toimivuus yksittäisenä kappaleena, sekä sarjan osana.

4.1 Pohjatyo

Saatuani aiheen rajattua päätin tukeutua haastatteluihin saadakseni selville millainen olisi yleinen mielipide hyvästä ja toimivasta sukukorusta. Suunnittelijana minulla on omat näkemykseni ja mielipiteeni toimivista ratkaisuista, eivätkä ne aina ole oikeita saati kookasta kohderyhmää miellyttäviä valintoja. Tämän vuoksi jouduin luopumaan omista näkemyksistäni siihen asti, että tein kohderyhmälleni haastattelun. Kohderyhmän mielipide on minulle suunnittelun kannalta tärkeä asia, ja sen hyödyntäminen haastatteluiden kautta olisi järkevin ratkaisu edetä ennen minkään näköistä suunnitelmaa koruun liittyen. Päätin toteuttaa lyhyen haastattelun (liite 1), joka olisi nopea toteuttaa Skype-puheluiden välityksellä. Halusin pitää kyselyn lyhyenä ja kysyä vain tärkeimpiä seikkoja vastaajilta. Näin saisin jätettyä tilaa omalle näkemykselleni, mutta seuraten kuitenkin yleistä linjaa ja haastatteluiden vastauksia.

Kohderyhmäni on todella suuri (useampia tuhansia henkilöitä), eikä siihen kuuluvia ihmisiä voi rajata juuri muuten kuin Kontion sukuun kuuluviin naisiin. Heidän joukostaan löytyy todella monta erilaista ihmistä, joiden mielipiteet hyvästä korusta vaihtelevat suurissa määrin. Päätin pitää haastateltavien määrän pienenä, sillä liian suuri määrä vastauksia olisi saattanut aiheuttaa minulle epätietoisuutta ahdinkoa vastausten vaihdellessa rajustikin. Keskityin siis haastateltavien määrän sijaan henkilöiden valitsemiseen eri ikäluokista, joka antaisi minulle lähtökohtaisesti parempaa tietoa sukulaisteni käsityksestä hyvästä korusta.

Päätin tarkastella suurten korufirmojen suunnittelijoiden toteutuksia tuoteperheistä. Kohderyhmäni on yhtä kirjava kuin heidänkin korujensa ostajakunta. Selailin eniten myyviä koruja ja tein itselleni muistiinpanoja myyvimpien sarjojen ulkomuodosta.

Tarkastelin myös tapaa, joilla tuoteperheet oli toteutettu. Halusin ammentaa koruista itselleni inspiraatiota ja mahdollisia eri tapoja toteuttaa korusarjan eri osia. Huomasin että Kalevala Korun yksi myyvimpiä artikkeleita olivat vanhat korut, joita asiakkaat olivat nähneet jo vanhemmillaan. Uudet Kalevala korun mallit, joita oli markkinoitu TV:ssä, saivat myös oman asiakaskuntansa sen perusteella, millä tuotteita markkinoitiin.

Duudsoneiden kanssa yhteistyössä toteutettu Elämän roihu -mallisto kiinnosti asiakkaita (kuvakooste 6), jotka kannattivat Duudsoneiden asennetta ja tarinaa korun takana. Mallistoon liitetty lapsille tarkoitettu ensikaulakoru kannattaa myös osaltaan jatkuvuutta, ja korun ostaja voi ostaa myös toiselle vanhemmista samanlaisen korun. Oman etulyöntiasemansa korusarjalle antavat myös Duudsoneiden laaja medianäkyvyys ja tunnettavuus Suomen ulkopuolella. Koru on muodoltaan yksinkertainen, mutta näyttävä ja se sopii arkikoruksi erittäin hyvin. Pidin henkilökohtaisesti korun pinnan kuvioinnista, sillä se toi koruun kolmiulotteisuutta ja mielenkiintoa. (Kalevala Koru, 2016)

KUVAKOOSTE 6. Kalevala Korun markkinointikuvia. Tarkempi erittely lähteet ja tuotetut aineistot-osiossa.

Toinen Kalevala Korun näkyvästi markkinoitu koru on K8SI-riipus (kuvakooste 6), joka on suunniteltu yhteistyössä Teemu Selänteen kanssa. Riipuksessa esiintyvät monet viittaukset Teemu Selänteeseen mm. luistinten jättämät urat korun pinnalla, Teemun pelinumero 8, ja takaa löytyvä nimikirjoitus ovat Kalevala Korun kunnianosoitus Selänteen uralle. Koru on suunniteltu erityisesti Selänteen ja jääkiekon faneille, ja on

hyvä ostos aiheesta kiinnostuneille. Markkinointi korulle aloitettiin jo aikaisin, joka sai ihmiset kiinnostumaan tulevasta korusta jo ennakkoon. Kun koru lopulta tuli myyntiin, ensimmäiset kappaleet vietiin melkein käsistä. Itse pidin korua ehkä turhan monimutkaisena, ja pieneen tilaan oli ahdettu liikaa elementtejä. (Kalevala Koru, 2016)

Suuren medianäkyvyyden sai myös Syöpäsäätiön kanssa toteutetun yhteistyön tuloksena syntynyt Roosa nauha -mallisto (kuva 14), joka on Kirsti Doukasin käsialaa. Korun tuotosta osa lahjoitettiin Syöpäsäätiön keräykseen. Korun rajatun saatavuuden vuoksi siitä tuli hyvin haluttu mallisto, jota myytiin paljon. Kun malliston valmistus lopetettiin, jäljelle jääneet kappaleet myytiin loppuun monista myymälöistä. Asiakkaat halusivat oman osansa rajatusta erästä korua, jonka arvo tulisi todennäköisesti nousemaan ajan myötä. Korujen yleisilme oli mielestäni yksinkertainen, mutta se sopii hyvin arkikäyttöön. Riipuksessa käytetty oliiviketju on hyvä lisä, ja tuo korulle mielenkiintoa. (Kalevala Koru, 2016)

KUVA 14. Roosa nauha –korusarja. (Suninen, 2016)

Kalevala korun markkinointi ja aihepiirit korujen ympärillä ovat osa korujen myyntimenestystä, ja yhtiön koruihin liittämät mielikuvat ja tarinat antavat oman sävynsä jokaiselle korulle. Yleisesti Kalevala korun suosituimmat korut olivat joko vuosikausia myydyt klassikot, tai markkinoinnin kautta pinnalle tuodut korut. Muotokieleltään korut ovat hyvin erilaisia: vanhat klassikot ovat uudempia malleja monimuotoisempia

ja yksityiskohtaisempia, kuten Kuutar, Aarrekääty ja Talon sydän -mallistot. Osa vanhemmista perustuu arkeologisissa kaivauksissa löydettyihin vanhoihin suomalaisiin koruihin, joka selittää vanhahtavan muotokielen ja sen tavoittelun. Uudet korut tavoittelevat modernimpaa suuntaa ja ovat yleensä pelkistetympiä kuin vanhemmat.

Ollessani työharjoittelussa kultaliikkeessä huomasin asiakkaiden ostotottumuksissa tietyn kaavan. Sormukset olivat hyvä ensiostos sarjasta niiden edullisuuden ja helpon käytettävyyden vuoksi, jonka jälkeen ostajat siirtyivät täydentämään mallistoaan ostamalla hintavimpia koruja. Myös korvakorut olivat asiakkaiden suosiossa ensimmäiseksi tai toiseksi ostoksiksi. Korvakorut ovat yleensä todella näkyvä elementti ja ne kestävät käyttöä sormuksia paremmin, joka on kuluttajan kannalta järkevämpi valinta jos korua käytetään usein. Seuraavaksi asiakkaat halusivat yleensä sijoittaa kaulakoruun tai riipuksiin, koska ne toimivat sormusten ja korvakorujen tapaan yksinään, ja ovat näyttäviä elementtejä myös arkikäytössä. Rannekorut olivat aikaisemmin mainittuja koruja vähemmän myyvä tuote, mutta asiakkaat viehättyivät myös niistä.

Ennen korun luonnostelun aloittamista kyselin alustavasti sukuni naisilta mielipiteitä korun ulkomuotoon liittyen. Vastauksissa nousivat ilmi adjektiivit ajaton, tyylikäs ja kaikenikäisille sopiva. Ensimmäisenä vuonna suunnittelemani höyhen-riipus (kuva 15, 28) sai osakseen ihastelua, ja moni totesikin haluavansa sukukorun näyttävän samantapaiselta. Koin levytekniikan olevan oikea ratkaisu toteuttaa koru, sillä se yksinkertaistaisi korun muotoa jättäen silti tilaa mahdollisuudelle luoda korusta näyttävämmän muotoisen. Koska oma osani sukua on asunut eri seudulla, kuin Ylivieskan Kontiot, halusin tuoda korussa esille oman suvun puoleni. Pidin kuitenkin korussa

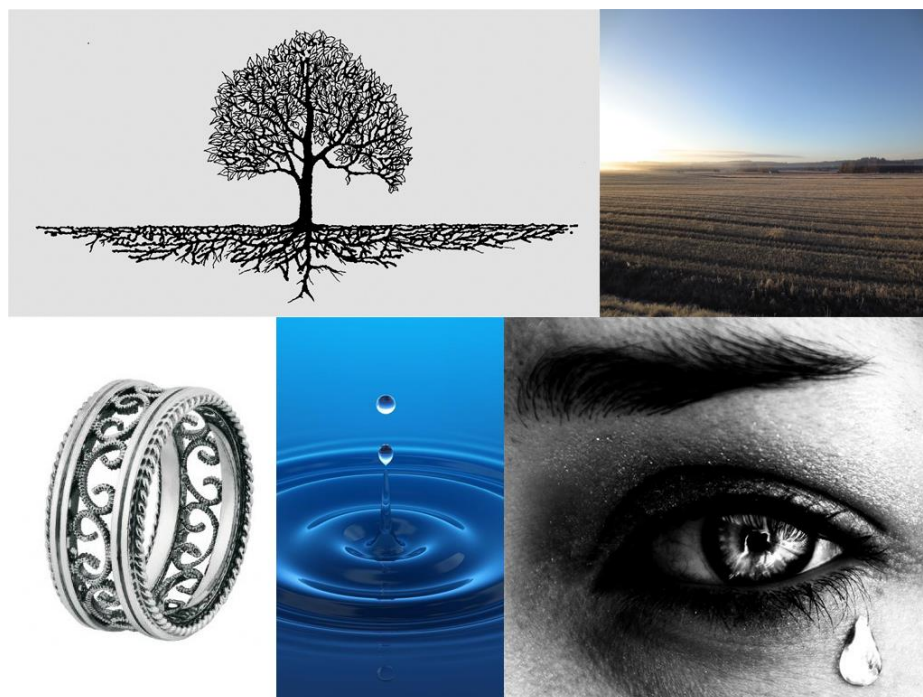
esiintyneen kyöneen muodon yhteisenä elementtinä aiemman korun kanssa, ja tämän pohjalta lähdin suunnittelemaan omaa versiotani korusta.

Kuva 15. Höyhen-riipus (Kilponen, 2013)

4.2 Muotokielitaulut

Halusin selkiyttää ideoitani korun suhteen luomalla muotokielitaulun itselleni (kuva-kooste 7). Kokosin tauluun korussa käytettävien elementtien lisäksi itseäni kiehtovia muotoja ja runoa kuvaavia kuvia.

KUVAKOOSTE 7. Muotokielitaulu. Tarkempi erittely lähteet ja tuotetut aineistot-
ossa.

Muotokielitaulussa hain elementtejä, jotka olivat sekä yksinkertaisia että monimutkaisia, ja pohdin kuinka ratkaista näiden ongelma. Halusin tuoda korussa esille omaa ammattitaitoani, mutta yksinkertaistaa korun ulkomuotoa tarpeeksi. Hain muotokielitauluun kyöneen muotoa, veden liikkuvuutta, monimutkaisempaa muotoa, alavaa maisemaa ja sukupuun kuvan. Halusin hakea näille yhtenevää lähtökohtaa korun suunnitteluun.

Kokosin ideoinnin perustaksi muutamia korun suunnittelun kannalta tärkeitä huomioita, joita tulisin miettimään korua suunniteltaessa. Nostin nämä asiat esille, tehdesäni havaintoja suurten koruyhtiöiden mallistoista.

- **Ulkonäkö:** yksinkertainen pinta tai kuviointi jokaisessa korusarjan korussa. Korun tulee sopia arkikäyttöön ja olla tarpeeksi huomaamaton. Korusarjan tulee toimia myös kokonaisuutena, jolloin korujen tulee olla tarpeeksi yksinkertaisia ja yhdenmukaisia.
- **Ajattomuus:** muotokielen täytyy olla joko aikaa kestävä tai mahdollisimman vähäeleinen. Koru tulee kulkemaan suvussa eteenpäin, joten se ei saa olla liian vanhahtava tai moderni. Koru voi tosin kuvata juuri sitä ajanjaksoa, jolloin koru on suunniteltu.
- **Sopivuus:** korun tulee sopia niin nuorille kuin vanhoillekin, ikäluokkaan katsomatta. Myös ketjujen tulee olla mahdollisimman monelle sopivia, ja korujen painoa ja ulkonäköä tulee miettiä myös tältä kantilta.
- **Miellyttävyy:** koru ei saa olla liian raskas kantaa, tai liian kevyt. Korun tulee istua paikoillaan miellyttävän tuntuisesti, ja sen pinnan tulee olla vaatteisiin/hiuksiin tarttumaton.
- **Erottavuus ja suvun kuvaaminen:** sukua tulee kuvata jollain elementillä (kyynele, kynsi, Kontion talon puumerkki), ja alkuperäisestä sukukorusta tulee ottaa jokin osa mukaan uuteen koruun, jolloin se kuvaa jatkuvuutta.
- **Alkuperäisen korun käyttö:** jotta sukukoru toimisi jatkuvana elementtinä suvulle, tulee uuden korusarjan toimia omana kokonaisuutena. Alkuperäinen koru toimii omana osanaan, ja uusi sarja on siitä irrallinen. Alkuperäisestä korusta lainataan jokin osa uuteen korusarjaan, joka toistuu läpi sarjan elementtien. Tämä toimii kunnianosoituksena alkuperäiselle korulle, ja toistaa korun muotokieltä.

4.3 Luonnostelu

Aloitin luonnostelun puhtaasti näyttävimmästä elementistä, eli kaulakorusta, joka määräisi lopun korusarjan ilmeen. Halusin kaulakorun olevan näyttävä, mutta kuitenkin soljuva ja yleisilmeen yhteneväinen. Lähdin hakemaan muotoa, miettien millainen kaulakoru näyttäisi hyvältä solisluita vasten, ja minkälainen muoto toisi esille kauniisti naisen siroutta (kuva 16). Koin, että alaspäin vievä kolmiomainen muoto olisi paras ratkaisu kookkaalle korulle. Kolmiomainen muoto, joka tavallaan valuu kaulalta alaspäin mukailee rintakehän muotoja ja asettuu paikalleen kauniisti.

KUVA 16. Ensimmäisiä luonnoksia. (Kilponen, 2015)

Kokeilin muodosta eri variaatioita paperille. Taitoin paperin kahtia, ja suunnittelin kaulakorusta puolet taitoskohtaan, monistaen korun myöhemmin tietokoneella kokonaiseksi. Tällä keinoin minun ei tarvinnut keskittyä symmetrisyyteen, vaan sain vapaasti hakea oikeaa muotoa korulle. Tein useita nopeita eri variaatioita, joissa vaihtelin korun painopistettä, kuvioiden asemointia ja yleisilmettä. Hain korussani soljuvaa muotoa, joka johdattelisi katseen korun keskikohtaan, johon sijoittaisin myöhemmin pääelementin.

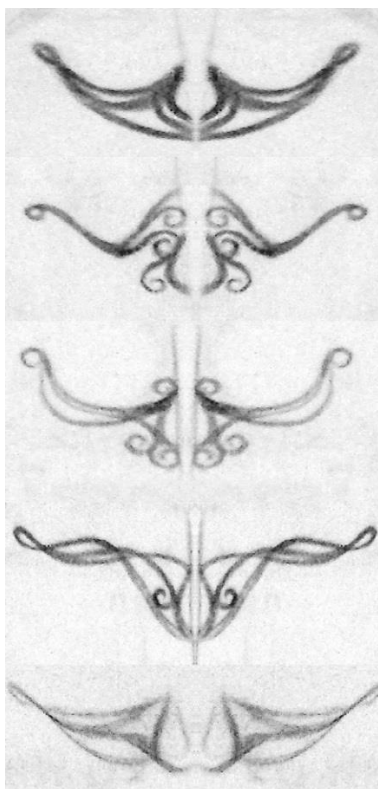
Heti alusta alkaen tiesin, että haluan korusta symmetrisen, sillä asettuessaan rintakehän päälle vartalon keskikohtaan koru on varsinainen katseenvangitsija ja näyttää työstetyimmältä ja huolitellummalta kuin epäsymmetrinen koru. Kokeilin toki myös

epäsymmetrisiä hahmotelmia, mutta ne eivät tuntuneet minulle luontevilta ratkaisuilta, enkä saanut ideaa toimimaan haluamallani tavalla. Epäsymmetriset korut tuntuivat myös enemmän näytös- ja taidekoruilta kuin korusarjan osana toimivina elementteinä. Päädyin jättämään luonnokset epäsymmetrisestä korusta kokonaan pois kaulakorua suunniteltaessa.

Suunnitelmani oli alusta alkaen tuoda osa vanhaa korua mukaan uusissa suunnitelmissa. Päätin käyttää runossa kuvattua Kontion kyyneltä keskeisenä elementtinä koruissa. Tällä tavoin sain lainattua vanhasta korusta elementin, säilyttäen osan vanhasta ja luomalla loput uutena. Kokeilin luonnoksissa eri tapoja tuoda kyyneltä koruun, kuten toistuvana kuviona. Päädyin kuitenkin käyttämään vain yksittäistä kyyneltä, sillä useampi kyynel teki korusta levottoman. Toteutin osan luonnoksista ja jätin ne hautumaan haastatteluiden ajaksi.

4.4 Jatkoluonnostelu haastatteluiden jälkeen

Haastattelin sukuni naisia (liite 1), sillä heidän keskuudestaan yleinen toive uudelle sukukorulle oli lähtenytkin. Suoritin haastattelun Skype-videopuhelun välityksellä, sillä se oli nopein tapa saada yhteys sukulaisiin, jotka asuivat Pohjois-Suomessa ja Ruotsissa. Suunnittelin kysymykset korujen suunnittelijan näkökulmasta: halusin saada tietoa siitä, millaista sukukorua kaivattiin, ja millainen oli yleinen käsitys siitä, miltä sukukorun tulisi näyttää, ja miltä ei. Koska kohderyhmään kuuluivat kaikenikäiset suvun naiset, yritin hakea haastateltavia eri ikäluokista. Pidin kyselyn myös lyhyenä, sillä en kokenut tarvetta liian tarkkoille kysymyksille, jotta haastateltavat voisivat nostaa tärkeimmät asiat esille. Koin myös, että liian tarkat kysymykset korusta voisivat rajoittaa mahdollisuuksiani toteuttaa koruja, jolloin ne eivät välttämättä miellyttäisi kaikkia. Liian tarkat kysymykset antaisivat myös liian keskitetyn kuvan tietyn ihmisen mieltymyksistä ja halusin tietää juuri sukukorun kannalta, mitä ihmiset toivoivat siltä.

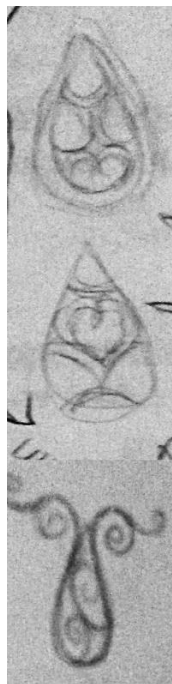

KUVA 17. Luonnoksia kaulakorusta haastatteluiden jälkeen. (Kilponen, 2016)

Vastauksista nousi esille yhteneväisesti arkikäyttöön soveltuva koru, joka on ajaton ja jota voi käyttää niin nuori kuin vanhakin. Korusta haluttiin pienikokoista ja yksinkertaista – jotain, jota voisi käyttää arjessa ja monien eri vaatteiden kanssa. Näiden vastausten perusteella päädyin suunnittelemaan näyttävän kaulakorun lisäksi riipuksen (kuva 18, 33). Kaulakorua voisi käyttää erityisissä juhlissa, ja riipusta arkisemmissä tilaisuuksissa.

Suunnittelin eri variaatioista ilmavia ja symmetrisiä (kuva 17). Pyrin tuomaan luonnon jatkuvuutta esiin koruun tekemällä soljuvia linjoja ja häipyviä filigraani-tyyppisiä kiemuroita. Näillä symbolisoin myös suvun monimuotoisuutta ja sukuun juuria. Koska halusin käyttää levytekniikkaa mahdollisimman paljon hyödykseni, en halunnut tehdä filigraaneja perinteisellä tavalla lankaa juottaen. Filigraanien juottaminen olisi myös tehnyt korusta hauraamman kuin yhtenä kappaleena valmistettaessa. Myös aineen paksuuden vaihtelut oli helpompi toteuttaa jättämällä palaset yhtenäisiksi. Filigraaneissa koru myös meni mielestäni hieman liian yksityiskohtaiseksi, kun taas levytekniikkaa käyttäessä korun yleisilme pysyi paljon yksinkertaisempänä ja silmän oli helpompi seurata korun linjoja.

KUVA 18. Nopeita luonnoksia riipusta varten. (Kilponen, 2016)

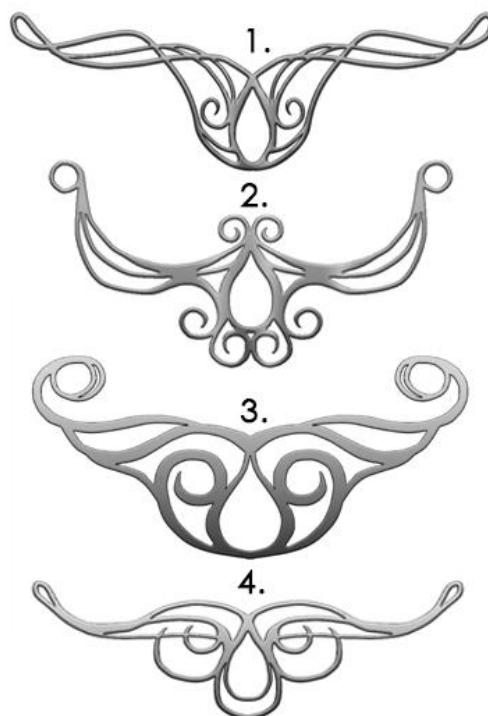
Etenkin kaulakorussa esiintyvä valuva muoto lähti ideana aluksi siitä, että halusin korun asettuvan kauniisti rintakehälle, luoden kookkaalla korulla kontrastin kaulan siroudelle. Valuva muoto oli myös symbolinen valinta, joka kuvastaa suvun jatkuvuutta ja korujen siirtymistä jälkipolvilta toisille. Elämän virta kuljettaa korua jälkipolvelta toiselle, jättäen kuitenkin omat jälkensä ja muistonsa jokaiselta käyttäjältä koruun. Nämä voivat olla suullisen perimätiedon lisäksi joko pieniä naarmuja tai kolhuja korussa, jotka eivät suinkaan vähennä korun arvoa vaan luovat sille oman kauniin ilmeensä. Näin jokainen käyttäjä jättää oman lähtemättömän jälkensä koruun, kuten suvussakin jokaisella ihmisellä on oma roolinsa.

4.5 Lopulliset luonnokset ja kommentit

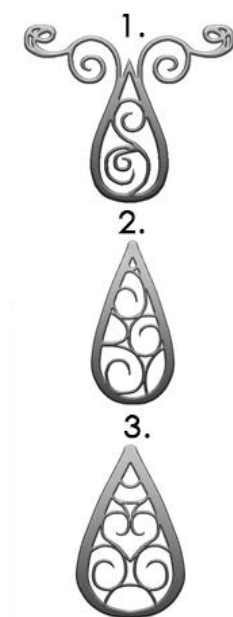
Tein eri versioita riipuksesta ja kaulakorusta Photoshopilla. Keskityin varioimaan muotoja paljon, ja toivoin, että ihmiset poimisivat vastauksissaan esille asioita, jotka miellyttivät ja jotka eivät. Jätin kuitenkin tilaa vielä mahdollisuudelle korun ulkomuodon muokkaamisesta, jolloin haastateltavat eivät keskittyneet niin paljon ulkomuotoon, vaan kiinnostaviin elementteihin. Kyselin suullisesti mielipiteitä korujen muodosta myös ihmisiltä, jotka eivät olleet sukua minulle, saadakseni monipuolisia vastauksia. Vastauksista (liite 2) kaksi korua nousi ihmisten suosikeiksi, kaulakoru 1 (kuva 19, 34) ja riipus 2 (kuva 20, 35). Päätin valita nämä jatkotyöstöön.

Haastattelussa ilmi kävi, että valittuja luonnoksia pidettiin hillittyinä ja sukua kuvaavina. Olisin halunnut haastatella vielä useampaa suvun naista, mutta aikataulut eivät sopineet heille, jonka vuoksi kyselin mielipiteitä myös muilta tutuiltani. Koruja kuvattiin näyttäväiksi, ja etenkin kaulakoru herätti paljon mielenkiintoa.

Tein lopulliset suunnitelmat myös korvakoruista ja sormuksesta kaulakorun ja riipuksen pohjalta, jotka määräsivät niiden muodon. Halusin toimia itsenäisesti osittain, ja toteutinkin itseäni siltä osin suunnittelemalla nämä korut ilman sukulaisteni mielipidettä. Koen ratkaisun järkeväksi, sillä liian monesta korusta mielipiteen kysyminen olisi ollut rasittavaa niin haastateltaville kuin minullekin. Vastauksista ei myös välttämättä olisi saanut yhtenevää ratkaisua, jolloin olisin päätynyt valitsemaan oman pääni mukaan korusarjaa eniten täydentävän korun.

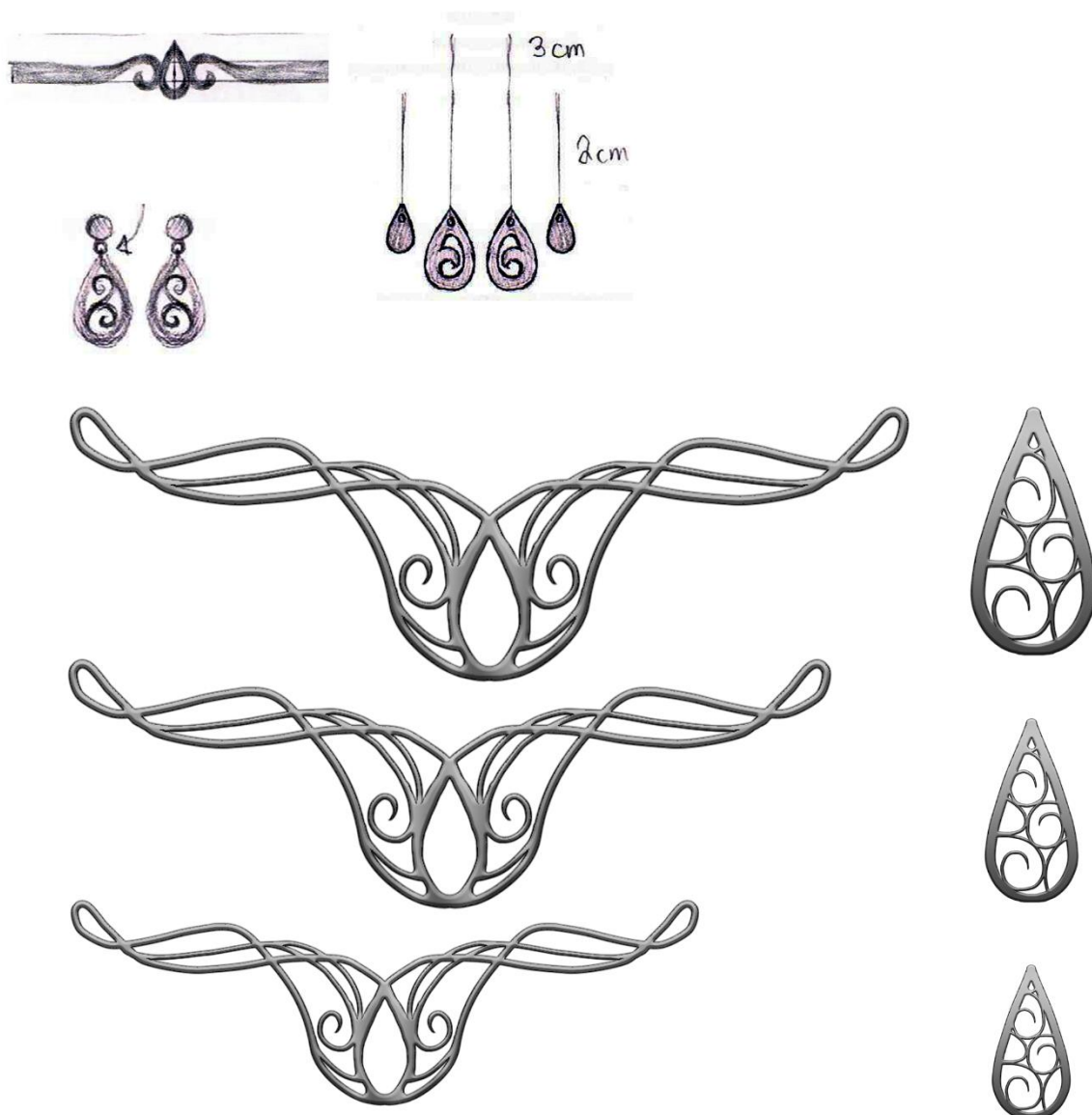

KUVA 19. Haastatteluiden kaulakoru-luonnokset. (Kilponen, 2016)

KUVA 20. Haastatteluiden riipus-luonnokset. (Kilponen, 2016)

Saatuani selvyyden toteutettaviin koruihin luonnostelin korut käsin ja skannasin kuvan tietokoneelle. Olin jo luonnosteluvaiheessa mitannut korut oikean kokoisiksi, mutta skannatessa mittasuhteet muuttuivat hieman. Siirsin kuvat Photoshoppiin, jossa muutin korut uudelleen mittatarkoiksi ja tarkistin korujen olevan haluamani kokoiset. Tein koruista symmetriset kopioimalla enemmän miellyttävän puoliskon ja kääntämällä sen peilikuvaksi, jolloin näin konkreettisesti milloin korut olivat mielestäni tarpeeksi tasapainoisia. Seuraavaksi tulostin luonnokset paperille ja tarkistin kolmannen kerran luonnosten olevan oikean kokoisia. Tämän jälkeen laskin tarvittavat materiaalit ja mietin valmiiksi, minkä paksuisia mistäkin koruista tulisi.

KUVA 21. Lopulliset luonnokset. (Kilponen, 2016)

Photoshopin jälkeen luonnokset näyttivät tältä (kuva 21). Ylimpänä vasemmalla sormus, seuraavana riippuvat korvakorut, niiden alapuolella tappikorvakorut ja alimpana riipus ja kaulakoru. Kaulakorun ja riipuksen tulostin kolmessa eri koossa, joita testasin omaan kaulaani. Saatuani käsityksen, minkä kokoinen korun tulisi olla, leikkasin sopivat luonnokset (kaulakorusta isoimman ja riipuksesta keskimmäisen) irti ja siirryin jatkotyöstämään niitä.

4.6 Valmistus

Ollessani työharjoittelussa Saurumilla ihastuin Heikki Hartikaisen tapaan keskittyä levytekniikalla tuotettuihin koruihin ja niiden moninaisuuteen. Omien huomioideni mukaan levytekniikka on yksi korumuotoilijan peruslähtökohdista: pelkkä hopealevy, jota lähdetään työstämään sahaten, muotoillen jne. Hopealevy antaa korulle paljon

mahdollisuuksia, mutta kaikkea silläkään ei pysty toteuttamaan. Yksinkertaiset, paljon työstöä vaativat kappaleet toteutetaan yleensä valulla, mutta päätin kokeilla rajojani tämän asian suhteen, ja toteuttaa opinnäytekoruni uskollisena levytekniikalle.

Heikki Hartikaisen tapa saada levy muuttumaan joka kerta erilaiseksi työstön jälkeen antoi minulle inspiraation tehdä korusarja levytekniikkaa käyttäen, tuottaen näin koruja jotka näyttävät siltä, ettei niitä olisi tehty kyseisellä tekniikalla. Tämä antoi uuden näkökulman miettiä levyä: poistamalla siitä kohtia saisi koruun ilmavuutta ja rikkomalla levyn suorakulmiomaisen muodon saisi poistettua levyn keskeisimmän elementin. Olin suunnitellut koruihin käytettävät työstömenetelmät jo valmiiksi, joten valmistamisen aloittaminen oli helppoa, eikä niin stressaavaa tietäessäni miten kunkin vaiheen jälkeen tuli edetä.

Korusarjan kaikki korut työstin samalla tavalla: liimasin tulostetun luonnoksen levyn päälle, jonka jälkeen sahasin kuvion jättäen hieman viilaus- ja hiontavaraa. Tämän jälkeen porasin reiät korun sisempiin osiin, jotta saisin sahattua korun sisemmät aukot. Seuraava vaihe oli viilaaminen ja hiominen, jonka jälkeen pyörustin reunat ja tarvittaessa hioin niitä pehmeämmäksi. Tämän jälkeen käytin korut magneettirummussa ja tarkistin mahdolliset virheet, jonka jälkeen toistin tarvittavia vaiheita niin kauan, kunnes koru näytti minusta tarpeeksi viimeistellyltä.

Päädyin lisäämään loppuvaiheessa kaulakoruun alkuperäisistä luonnoksista poiketen savukvartsin värisiä koruhelmiä. Väliarvioinnissa kaulakorua kuvailtiin yksinkertaiseksi, joten halusin tuoda koruun lisäelementin. Koruhelmet toivat mielestäni koruun elävyyttä, ja ne voi halutessaan poistaa tai vaihtaa asiakkaan toiveiden mukaan eri väriin. Tämä tekee korusta muokattavan ja sitä on mahdollista vaihtaa eri tilanteisiin sopivammaksi. Seuraavalla sivulla (kuva 22, sivu 38) on kahden korun eri työstövaiheita kuvattuna.

KUVA 22. Korujen työstövaiheita. (Kilponen, 2016)

5 VALMIS KORUSARJA

Saatuani korusarjan valmiiksi, olin jo valmiiksi suunnitellut millaiset tuotekuvat ja käyttäjäkuvat koruista haluan toteuttaa. Käyttäjäkuvaa varten halusin luoda koruille kovan kontrastin valojen kanssa ja muokata kuvat mustavalkoisiksi. Näin korut tulisivat paremmin esiin ja niiden muodot piirtyisivät kauniisti kuviin. Koska koruissa oli haettu valoa taittavia pintoja, koin tarpeelliseksi tuoda niitä esille mahdollisimman paljon valojen kautta. Tämän vuoksi kokeilin eri valaistuksia kuvaustilanteessa ja jätin osan koruista tarkoituksella varjoon, jotta huomio keskittyisi korujen muotoon.

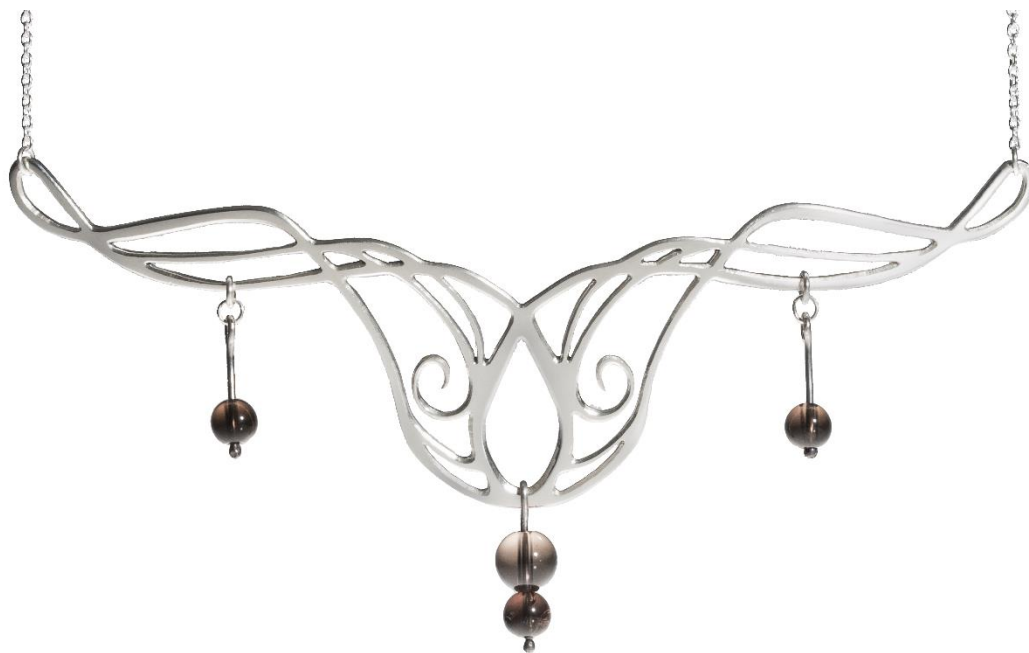
Valitsin korusarjalle nimeksi Aamukasteen, sillä se kuvastaa uutta alkua. Koen, että korusarja on omalla tavallaan uusi luku Kontion suvulle. Aamukaste on merkki uuden päivän noususta, ja se kuvaa omalla tavallaan tulevaa. Halusin nimen olevan irrallinen Kaisa-riipuksesta, mutta kuvaavan kuitenkin korusarjassa käytettyä kyyneleen symbolia. Koska kyynel on muodoltaan pisara ja korusarjassa kyynel toistuu jokaisessa elementissä, halusin kuvata sitä Aamukasteen nimellä. Nimi ei suoranaisesti viittaa kyneleeseen, vaan se luo oman irrallisen kokonaisuutensa alkuperäiseen koruun.

5.1 Tuotekuvat

Kontrastina käyttäjäkuville hain tuotekuvissa selkeyttä ja mahdollisimman laajaa skaalaa harmaan sävyjä. Jätin tuotekuvat myös mahdollisimman monokromaattisiksi, jotta huomio ei kiinnittyisi väreihin, vaan koruun ja sen muotoihin. Koin tarpeelliseksi tuoda myös tuotekuvissa esille korun pinnan vaihteluita asettamalla valoja taktisesti niin, että pinnat heijastivat valoa mahdollisimman paljon polttamatta huippuvaloja puhki.

KUVA 23. Riipus (Kilponen, 2016)

KUVA 24. Kaulakoru (Kilponen, 2016)

KUVA 25. Riippuvat korvakorut (Kilponen, 2016)

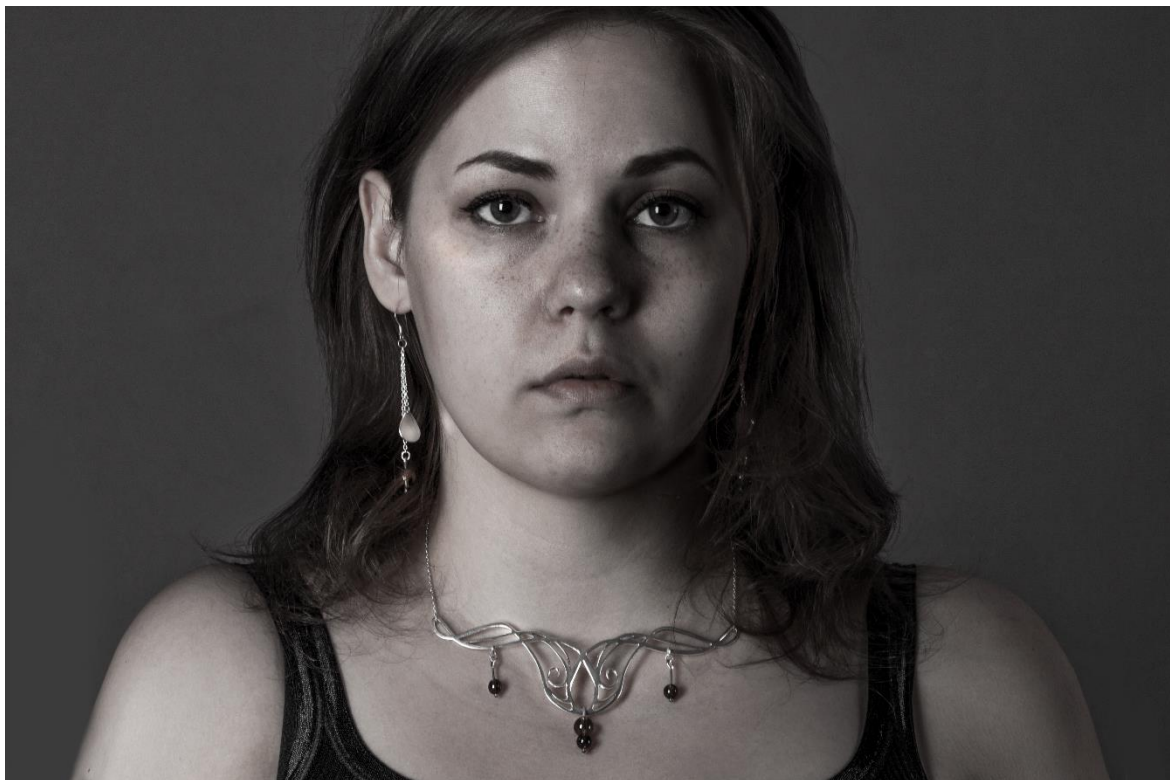
KUVA 26. Sormus (Kilponen, 2016)

KUVA 27. Tappikorvakorut (Kilponen, 2016)

5.2 Käyttäjäkuvat

Käyttäjäkuvissa halusin pitää linjan neutraalina, ja korostaa valoilla ja varjoilla koruja. Kuvaustilanteissa hain koruihin mystiikkaa mustavalkoisuudella ja jyrkillä valoilla. Koin myös korujen näyttävän taiteellisimmilta ja kuvaavan minua suunnittelijana paremmin tuodessani oman visioni myös käyttäjäkuviin.

KUVA 28. Kaulakoru ja roikkuvat korvakorut käyttäjällä. (Kilponen, 2016)

KUVA 29. Sormus, tappikorvakorut ja riipus käyttäjällä. (Kilponen, 2016)

KUVA 30. Tappikorvakorut käyttäjällä. (Kilponen, 2016)

KUVA 31. Roikkuvat korvakorut käyttäjällä. (Kilponen, 2016)

5.3 Juliste

Sain idean toteuttaa korusarjalle myös visuaalista ilmettä julisteen muodossa. Koin, että tämä olisi minulle hyvä tapa tuoda esiin osaamistani myös graafisen suunnittelun puolella ja tarkastella kuinka suuret korufirmat toteuttavat oman markkinointinsa.

Tämä oli minulle myös hyvä keino rentoutua ja miettiä korusarjaani toiselta kantilta. Mietin korusarjaani jo osittain valmiiksi brändinä ja halusin luoda sille tietyn ilmeen, joka viehättäisi käyttäjiä.

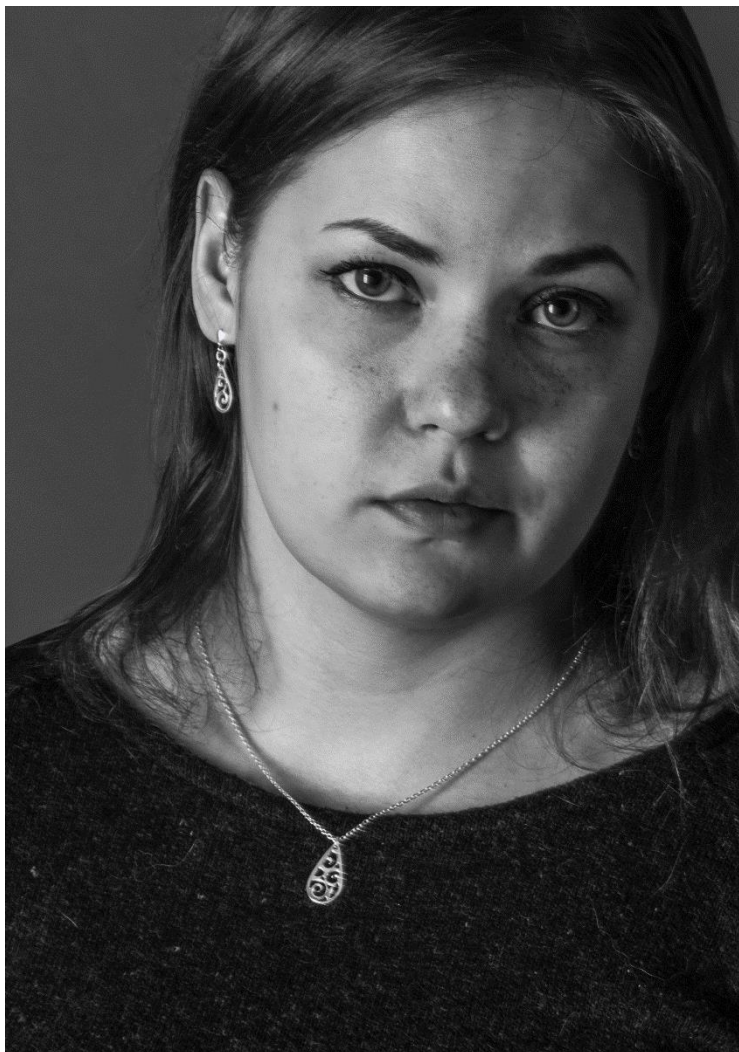
Harkitsin pitkään, millaisen julisteen toteuttaisin, jotta se kuvaisi mahdollisimman hyvin korusarjan luonnetta. Päädyin pitkälti mustavalkoiseen julisteeseen, jossa koruhelmet olisi jätetty värillisiksi. Tämä saisi julisteen näyttämään dynaamiselta, mutta kuitenkin tarpeeksi harmoniselta niin, etteivät värilliset kohdat ponnahtaisi liikaa silmille.

Tein kolme luonnosta siitä, millaisen valaistuksen haluaisin julisteeseen (kuva 32). Kaikkiin julisteisiin valitsin valkoisen taustan ja tumman valaistuksen mallille, jotta korut saisi erotettua joko valoilla tai jälkikäsittelyssä Photoshopissa. Kuvan 1. luonnoksessa halusin kuvaan sormuksen ja tappikorvakorut, ja valaistuksen kahdesta eri suunnasta. Toisessa luonnoksessa hain dramaattisempaa valaistusta ja ajattelin kuvaan mallin ylle tappikorvakorut ja kaulakorun. Luonnoksessa 3. halusin tuoda mallin siroutta esille nostamalla kaulan pitkäksi ja käyttämällä massiivisempia koruja: kaula- ja roikkuvia korvakoruja.

KUVA 32. Luonnoksia juliste-ideoiksi. (Kilponen, 2016)

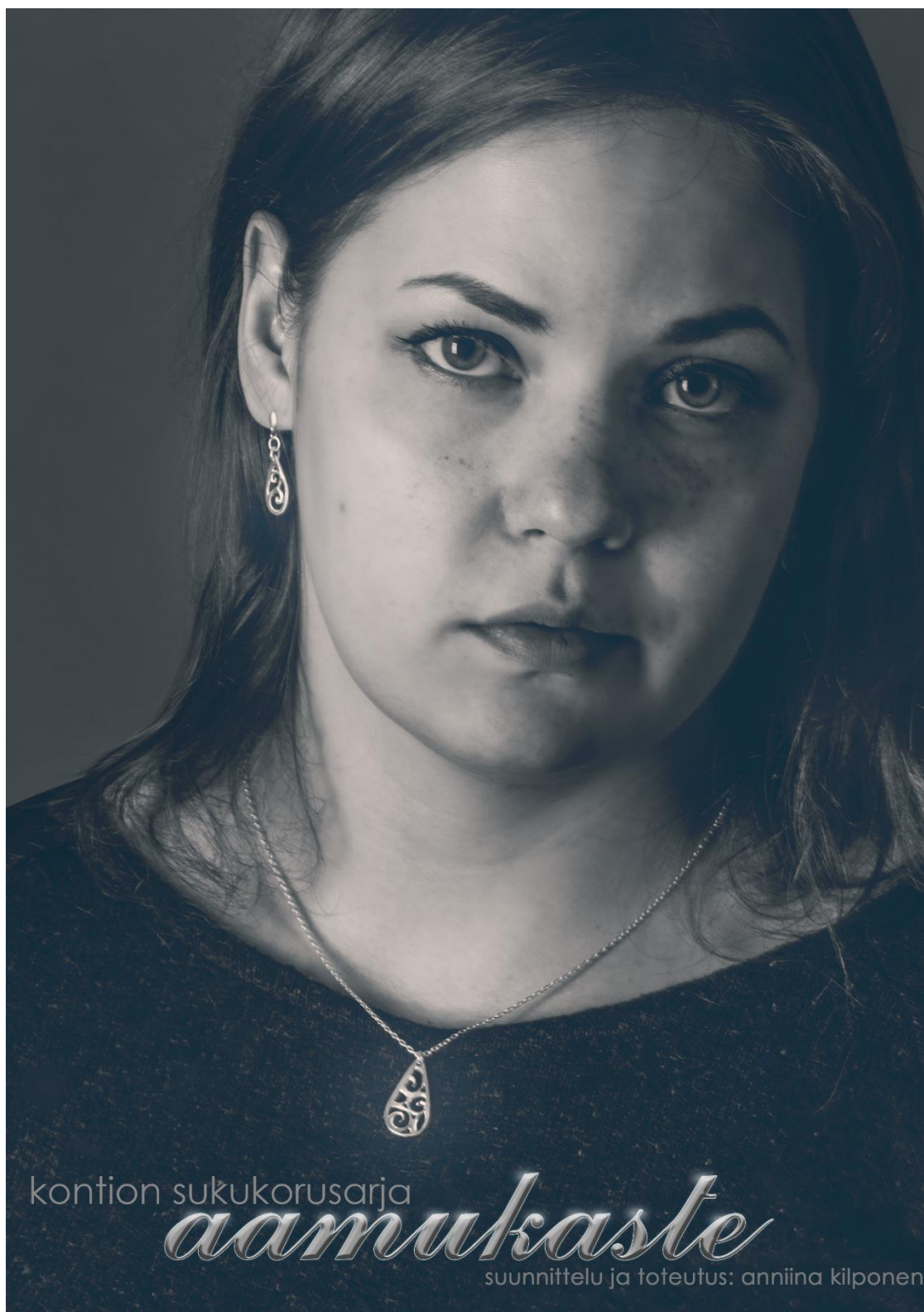
Hain luonnoksissa ideaa lähinnä valokuvaukseen. Itse kuvaustilanteessa päätin improvisoida ja katsoa ennemmin, mikä näyttää hyvältä linssin läpi, kuin luottaa sokeasti visiooni. Halusin toteuttaa jokaisen idean, jotta itse käsittelyvaiheessa näkisin, mikä toimisi parhaiten tekstin kanssa.

KUVA 33. Juliste ilman tekstejä tai värimuokkauksia. (Kilponen, 2016)

Saatuani käyttäjäkuvat otettua, miellyin erityisesti kuvaan, jossa käyttäjä katsoo kameraan ja valotus on tarpeeksi dramaattinen (kuva 33). Kuva muistutti minua aikaisemmin näkemistäni korujen mainosjulisteista. Korut tulevat kuvassa mielestäni hyvin esiin, ja ne asettuvat luonnollisesti käyttäjän päälle.

Halusin tuoda julisteen värimaailmaan utuista tunnelmaa häivyttämällä varjoja siniseen ja taittamalla huippuvaloja kellertävään. Teksteihin valitsin selkeät fontit, jotka kuitenkin olivat omaan makuuni tarpeeksi erikoiset, mutta julisteeseen sopivat. Lisäsin korujen kohdalle myös lisää valoa, jotta ne tulisivat esille lopullisessa julisteessa.

KUVA 34. Juliste (Kilponen, 2016)

Lopulliseen julisteeseen (kuva 34) en ole aivan tyytyväinen, mutta aikarajan tullessa vastaan oli minun tyydyttävä ensimmäiseen versioon. Juliste on minun makuuni hie- man liian elokuvamainen, ja tekstin asettelu ei omaan silmääni toimi. Tulen luulta- vasti vielä toteuttamaan opinnäytetyön jälkeen paremman julisteen, johon olen myös itse tyytyväinen.

6 POHDINTA JA JATKOTYÖSTÖ

Aloitettuani opinnäytetyön en oikeastaan tiennyt, mitä lähtisin selvittämään. Sain ideaksi suvun jatkuvuuden selvittämisen, mutta aihe oli hyvin vaikea käsitellä. Päätinkin kallistua selvittämään historiaa sukutunnusten osalta, joka osoittautui varsin mielenkiintoiseksi. Sukutunnuksista löytyi varsin kattava tarjonta erilaisia versioita. Kaikista käytetyin sukutunnus oli kuitenkin vaakuna, joka etenkin Suomessa on käytetyimpiä tunnuksia. Tämä laaja skaala erilaisia toteutuksia antoi minulle paljon ideoita siitä, kuinka voisin luoda omalle suvulleni sukutunnisteita. Vaikka Kontion suvulla jo onkin olemassa oleva sukukoru, halusin tuoda sukuun silti oman säväykseni. Näin jälkikäteen ajatellen voisinkin kutsua korusarjaani Huhta-Kilpossuvun sukukoruksi, jolloin se olisi lähempänä omia sukujuuriani.

Olin yllättynyt, miten paljon innostuin heraldisista opeista ja itse vaakunoista. Vaikka en ole ikinä likemmin historiasta välittänyt, koin yllättävää innostusta havainnoidessani erilaisia vaakunoita ja niiden toteutustapoja. Vaakunoissa kuvatut symbolit ja värit olivat kaikki tarkkaan perusteltuja. Heraldiset opit loivat jyrkät raamit vaakunoiden suunnittelulle ja kaikki valinnat oli kyettävä selittämään. Nämä kyseiset ohjeet antoivatkin minulle innostusta miettiä millainen voisi oma sukuvaakunani olla.

Mieleeni nousi prosessin edetessä myös kysymyksiä, kuinka saavuttaa kohdeyleisö? Vaikka kohderyhmä on suhteellisen laaja, on sen tavoittaminen hankalaa. Yksi tehokkaimmista markkinointiväylistä olisikin viedä julisteita ja käyntikortteja sukukokouksiin, joissa kiinnostuneet voisivat tutustua korusarjaan ja mahdollisesti tehdä tilauksia. Mahdolliset kiinnostuneet ihmiset, jotka eivät kokouksiin saapuisi, olisi tavoitettava toista reittiä. Tähänkin olisi mahdollisuuksia, joko suullisen markkinoinnin kautta tai tutustumalla sukukirjaan ja kartoittamalla elossa olevat mahdolliseen kohderyhmään kuuluvat asiakkaat ja lähestymällä heitä joko sähköisesti tai puhelimitse.

Luonnostelun alkuvaiheessa (sivu 29) listasin itselleni korun suunnittelussa huomioon otettavia kohtia. Omasta mielestäni onnistuin useimmissa kohdassa, mutta osa jäi vielä työstämistä vaille. Esimerkiksi kaulakoru ei välttämättä sovi nuoremmille koh-

deryhmään kuuluville henkilöille ja se saattaa olla myös liian painava. Muut korusarjan elementin onnistuivat mielestäni listan mukaisesti, ja olen tyytyväinen saavuttaessani itselleni asettamat tavoitteet.

Koko prosessi oli alusta asti hyvin opettava, vaikka tekniikka ei ollutkaan mikään vaahtivin. Jouduin silti tekemään paljon suunnittelua ennakkoon, ja korujen edetessä jouduin keksimään ratkaisuja erinäisiin pieniin ongelmiin. Prosessi opetti minulle hyvin korujen valmistusta perinteisillä tavoilla, ja työstötapani nopeutui sekä muutuin varmemmaksi korujen työstön että tekemieni ratkaisujen suhteen.

Kysyin lopuksi haastattelussa mukana olleilta naisilta loppuarvioinnin valmistuneista koruista (liite 3). Vastauksien perusteella korusarjaa pidettiin onnistuneena, ja ostohalukkuuttakin ilmeni. Korusarjaa kuvailtiin uniikiksi ja ainutlaatuiseksi, ja Kontion sukua modernilla tapaa kuvaavaksi. Loppuarvioinnin perusteella onnistuin luomaan uniikin korusarjan Kontion sukua kuvaten.

Valmistusmenetelmä oli minulle henkilökohtainen valinta, halusin tuottaa korut käsitöinä sillä mielestäni käsin tekeminen on aina arvostetumpaa ja uniikimpaa kuin koneella tuotettu materiaali. Koin myös, että jos olisin mallintanut osan koruista, olisin valinnut turhan helpon reitin toteuttaa opinnäytetyöni. Halusin haastaa itseäni, sekä oppia korujen työstämisestä käsin enemmän, joten valitsin toteutustavaksi mieluummin käsin työstön.

Jos korusarjasta tulisi useampia tilauksia kerralla, korujen sarjatyöstö käsin olisi hidas ja aikaa vievää. Tähän olisi varauduttava joko ilmoittamalla asiakkaille ennakkoon korujen työstöön vaadittavasta ajasta tai tuottamalla koruja jo valmiiksi varastoon. Vaihtoehtoisesti korut olisi toteutettava osaksi valulla, jolloin työstötuntien määrä lyhenisi huomattavasti.

En kadu vielä kukaan valintaani, vaikka korut eivät osittain olekaan tarpeeksi symmetrisiä, ovat ne kuitenkin käsin tehtyjä ja se luo niille arvoa. Jos korut saavat kysyntää, on mahdollista mallintaa niistä suurin osa. Tappikorvakorut, arkiriipus ja sormus ovat helposti mallinnettavissa, ja symmetrisyys helpommin saavutettavissa kuin käsin työstettäessä. Mallinnus niiden suhteen nopeuttaisi työprosessia myös niin paljon,

että koruista ei tarvitsisi työtuntien vuoksi pyytää suurta hintaa. Tämä loisi korulle kysyntää.

Kaulakorun jatkotyöstäminen on kaikista koruista ehkä vaikein toteuttaa. Uskon, että tietyissä paikoissa suurien valukappaleiden tilaaminen onnistuu, mutta hinta saattaa nousta hieman liikaa. Tämän vuoksi kaikista järkevintä olisi toteuttaa valu osissa, jonka jälkeen palaset juotettaisiin paikoilleen ja juotosjäljet siistittäisiin tämän jälkeen. Kaulakoru olisikin kaikista koruista hintavin jo pelkästään materiaalmääränsä vuoksi, mutta myös työtunnit mukaan laskettuina.

Kaikissa koruissa käytetty materiaalin määrä pienenesi todella paljon, jos korut mallinnettaisiin. Koska koruja ei tarvitsisi sahata levyistä, ei jäisi turhia palasia, jotka joutuisi jatkokäyttämään muulla tavalla. Työstötuntien määrä pienenesi kaikissa koruissa dramaattisesti. Tietysti käytin jokaiseen koruun todella paljon aikaa, joka ei välttämättä ollut niin tarpeellista ja esimerkiksi mikroporan nopeutta suurentamalla olisin saanut reunat pyöristettyä paljon nopeammin. Halusin kuitenkin tehdä korut huolellisesti ja jokaiseen koruun paneutuen, sekä jälkeä halliten. Tämän vuoksi valitsin hitaamman ja huolellisemman tavan toteuttaa koruja.

Kaiken kaikkiaan projekti antoi minulle täysin uusia näkökulmia korusarjan toteutukseen. Käyttäjälähtöinen suunnittelu kookkaalle ryhmälle on todella haastavaa, mutta omista asenteistaan ja preferensseistään on päästettävä irti. Kohderyhmän haastatteleminen avaa suunnittelulle uusia lähtökohtia, ja eri-ikäisten näkemykset koruista ovat vaihtelevia. Korua, joka miellyttää kaikkia, ei ole mahdollista toteuttaa millään välineillä tai tekniikoilla. Muotoilijan tehtävä on tutustua ihmisten eri makuihin ja ottaa niistä palasia omaan suunniteluunsa, jonka pohjalta hän tekee korun, joka miellyttää käyttäjää.

Koska yhteneväistä makua on välillä vaikea löytää, on muotoilijan itse tehtävä ratkaisu – joko kultaisen keskitien mukaan, tai sitten oman pään mukaan. Ihmisten maku korujen suhteen on loppupeleissä niin henkilökohtainen asia, että lopulta käyttäjä itse tekee loppupäätöksen haluaako hän ostaa korun – tarinasta tai sukukorun asemasta huolimatta. Muotoilijana ja korujen valmistajana voit tarjota kuitenkin asiakkaallesi mahdollisuuden uusiin koruihin, joista hän itse voi päättää mitä mieltä on. Muotoilijan tehtävä lopulta on kuitenkin tuoda pala omaa näkemystä maailmaan,

ja jos ja kun sille oikea ostaja löytyy voi muotoilija pitää itseään onnistuneena tavoitteessaan.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

- AUTIO, Veli-Matti 2003. Erhnrooth (1500-). Kansallisbiografia [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2016-04-13.] Saatavissa: <http://www.kansallisbiografia.fi/kb/artikkeli/6606/>
- EKKO, Paavo O. 1984. Puumerkit ja riimut menneisyyden avaimina. Painomies Oy. [Viitattu 2016-04-13.] Saatavissa: <http://docplayer.fi/9581685-Puumerkit-ja-riimut-menneisyyden-avaimina.html>
- HUOVILA, Marja, LISKOLA, Pirkko ja PIILAHTI, Kari-Matti 2009. Sukututkimuksen käsikirja. WSOY. ISBN 9789510350201
- JUNTUSTEN SUKUSEURA RY, 2016. [Viitattu 2016-04-25.] Saatavissa: <http://www.juntuset.net/vaakuna-ja-viiri.html>
- JUNTUSTEN SUKUSEURA RY, 2016. [Viitattu 2016-04-25.] Saatavissa: <http://www.juntuset.net/sukuseuran-tuotteet.html>
- KALEVALA KORU, 2016. Elämän roihu. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://www.kalevalakoru.fi/fi/verkkokauppa/tuoteperheet/elaman-roihu>
- KALEVALA KORU, 2016. K8SI-riipus. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://www.kalevalakoru.fi/fi/k8si-riipus>
- KALEVALA KORU, 2016. Roosa nauha. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://www.kalevalakoru.fi/fi/roosa-nauha-riipus>
- KORHOSTEN SUKUSEURA, 2016. [Viitattu 2016-04-10.] Saatavissa: <http://www.korhostensukuseura.fi/>
- KOTILAISTEN SUKUSEURA, 2016. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://kotilais.mbnet.fi/ajankohtaista.htm>
- LAMPOVAARA, Soile 2000. Ylivieskan Kontiot. Osmo Lampovaara. 2000. 878 s. ISBN 952-91-2388-4
- MÄNTTÄRIN SUKUYHDISTYS RY, 2016. [Viitattu 2016-04-16.] Saatavissa: <http://nii-nipuu.fi/>
- SAARELAISTEN SUKUSEURA RY, 2016. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://saarelaiset.fi/sukutuotteet/sukukorut/>
- SINIVAARA, Juha 2014. Suomen keskiaikaisia sinettejä. [Viitattu 2016-04-16.] Saatavissa: <http://www.juhasinivaara.fi/kaikasinetit/sinettike.htm>
- SUOMEN HERALDINEN SEURA, 2005. [Viitattu 2016-04-13.] Saatavissa: <http://www.heraldica.fi/Etusivut/suomi.htm>

TAMPEREEN YLIOPISTO, 2016. Johdatus kulttuuri- ja antropologiaan. Sukulaisuus. [Viitattu 2016-04-29.] Saatavissa: <http://www.uta.fi/avoinyliopisto/arkisto/sosiaali-antropologia/yksilo.html>

TOIVIAISTEN SUKUSEURA, 2016. [Viitattu 2016-04-10.] Saatavissa: <http://www.toiviaiset.fi/>

VARTIAISET R.Y. 2012. [Viitattu 2016-04-29.] Saatavissa: <http://vartiaiset.fi/>

WERKASALON SUKUSEURA RY, 2016. [Viitattu 2016-04-13.] Saatavissa: <http://www.werkasalot.net/sukukirja>

VÄHÄKANGAS, Tapio 2006. Sinettien käyttö keskiajalla. Suomen Sukututkimusseura. Genos 3/2006.

KUVALÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

KUVAKOOSTE 1. Sinetit.

1.	2.	3.
----	----	----

1. Pentti Birgerinpojan, käyttämä sinetti vuodelta 1284. [Viitattu 2016-04-16.] Saatavissa: <http://www.juhasinivaara.fi/sinetit/001.gif>

2. Naantalin luostarin sisarkonventin sinetti. [Viitattu 2016-04-16.] Saatavissa: <http://www.juhasinivaara.fi/sinetit/080.gif>

3. Viimeisenä oikealla on Turun kaupungin vaakuna. [Viitattu 2016-04-16.] Saatavissa: <http://www.juhasinivaara.fi/sinetit/293.gif>

KUVAKOOSTE 2. Niinipuun Mänttären sukukorut.

1.	2.	3.
----	----	----

1. Rintaneula. [Viitattu 2016-04-16.] Saatavissa: http://niinipuu.fi/images/1/4/1/141/141_160x176.jpg

2. Korvakorut. [Viitattu 2016-04-16.] Saatavissa: http://niinipuu.fi/images/1/4/2/142/142_160x176.jpg

3. Riipus. [Viitattu 2016-04-16.] Saatavissa: http://niinipuu.fi/images/1/1/6/116/116_530x572.jpg

KUVAKOOSTE 3. Vartiaisten sukukorut.

1.	2.	3.
----	----	----

1. Riipus. [Viitattu 2016-04-29.] Saatavissa: http://vartiaiset.fi/sites/default/files/riipus_vartiaiset.jpg

2. Napinläpipinssi. [Viitattu 2016-04-29.] Saatavissa: <http://vartiaiset.fi/sites/default/files/napinlapipinssi.jpg>

3. Solmioneula. [Viitattu 2016-04-29.] Saatavissa: http://vartiaiset.fi/sites/default/files/solmioneula_vartiaiset.jpg

KUVAKOOSTE 4. Korhosten sukutunnus ja sukukoru.

1.	2.
----	----

1. Sukutunnus. [Viitattu 2016-04-10.] Saatavissa: <http://www.korhostensukuseura.fi/images/Lehti1.jpg>

2. Sukukoru. [Viitattu 2016-04-10.] Saatavissa: <http://www.korhostensukuseura.fi/images/Riipus2.jpg>

KUVAKOOSTE 5. Saarelaisten sukukoruja.

1.	4.
2.	
3.	5.
6.	

1. Saari-pinssi. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://saarelaiset.fi/attachments/Image/Saaripinssi.jpg?template=generic>

2. S-riipus korvakorut. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://saarelaiset.fi/attachments/Image/S-riipuskorvakoru.jpg?template=generic>

3. Saari-solmioneula. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://saarelaiset.fi/attachments/Image/Solmioneula.jpg?template=generic>
4. S-riipuskoru. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://saarelaiset.fi/attachments/Image/S-riipuskoru.jpg?template=generic>
5. S-tappikorvakorut. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://saarelaiset.fi/attachments/Image/S-tappikorvakoru.jpg?template=generic>
6. Saari-kalvosinnapit. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://saarelaiset.fi/attachments/Image/Kalvosinnapit.jpg?template=generic>

KUVAKOOSTE 6. Kalevala korun markkinointikuvia.

1.	2.
----	----

1. Elämän roihu. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://kauppa.duudsonit.com/wp-content/uploads/2015/03/elaman-roihu-riipus-isoriipus.jpg>
2. K8SI-riipus. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: http://www.kalevalakoru.fi/media/catalog/product/cache/1/small_image/800x/040ec09b1e35df139433887a97daa66f/2/2/226938_3_sign_1.jpg

KUVAKOOSTE 7. Muotokielitaulu.

1.		2.
3.	4.	5.

1. Elämänpuu. [Viitattu 2016-03-21.] Saatavissa: <http://lifelettercafe.com/wp-content/uploads/2016/01/roots.gif>
2. Alavaa maisemaa. [Viitattu 2016-03-21.] Saatavissa: http://4.bp.blogspot.com/-DR4XzbFEn54/VjnZ4BYWwoI/AAAAAAAAABAw/cFoh-XE_jWw/s1600/pelto1.jpg
3. Filigraanisormus. [Viitattu 2016-03-21.] Saatavissa: http://www.koruverkko.fi/images/web_0407550v_1303_795_prod.jpg

4. Soljuvaa aaltoliikettä. [Viitattu 2016-03-21.] Saatavissa: <http://www.uuannapolis.org/wp-content/uploads/2014/05/water-ripple-d-blue-splash-ripples-drops-free-60988.jpg>

5. Kyynel. [Viitattu 2016-03-21.] Saatavissa: http://img03.deviantart.net/2799/i/2008/120/d/f/tear_drop_by_joscoss.jpg

KUVA 1. Kontion sukukoru Kaisa-riipus. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 2. Aikataulu. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 3. SWOT-analyysi. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 4. Korun yleisilme. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 5. Korun kääntöpuoli. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 6. Ullan soutupaikkojen puumerkkejä vuodelta 1902. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <http://www.sappee-ohveno.fi/images/eerola.jpg>

KUVA 7. Saksalaisia 1400-luvun alun kilpiä. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: https://en.wikipedia.org/wiki/Coat_of_arms#/media/File:Hyghalmen_Roll_Late_1400s.jpg

KUVA 8. Kilven jaot vaakunaselityksessä. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Tiedosto:Kilvenjaot.png>

KUVA 9. Vaakunoiden värit ja niiden symbolit. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Heraldiikka#/media/File:Heraldisetv%C3%A4rit.png>

KUVA 10. Ehrnroothin sukuvaakuna. [Viitattu 2016-04-13.] Saatavissa: https://fi.wikipedia.org/wiki/Ehrnrooth#/media/File:Ehrnrooth-aatelissuvun_vaakuna.PNG

KUVA 11. Verkasalojen sukuvaakuna. [Viitattu 2016-04-13.] Saatavissa: <http://www.werkasalot.net/>

KUVA 12. Toiviaisten sukukorut. [Viitattu 2016-04-10.] Saatavissa: http://www.toiviaiset.fi/images/Toiviaiset/kauppa/sukutunnus_nais_kult_kutistettuweb.jpg

KUVA 13. Kotilaisten sukukoru. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: http://kotilais.mbnet.fi/images/koru_pun.jpg

KUVA 14. Roosa naura-korusarja. [Viitattu 2016-05-02.] Saatavissa: http://www.suninen.fi/media/wysiwyg/kk_roosa_nauha.jpg

KUVA 15. Höyhen-riipus. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 16. Ensimmäisiä luonnoksia. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 17. Luonnoksia kaulakoruista haastatteluiden jälkeen. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 18. Nopeita luonnoksia riipusta varten. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 19. Haastatteluiden kaulakoru-luonnokset. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 20. Haastatteluiden riipus-luonnokset. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 21. Lopulliset luonnokset. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 22. Korujen työstövaiheita. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 23. Riipus. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 24. Kaulakoru. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 25. Riippuvat korvakorut. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 26. Sormus. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 27. Tappikorvakorut. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 28. Kaulakoru ja roikkuvat korvakorut käyttäjällä. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 29. Sormus, tappikorvakorut ja riipus käyttäjällä. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 30. Tappikorvakorut käyttäjällä. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 31. Roikkuvat korvakorut käyttäjällä. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 32. Luonnoksia juliste-ideoiksi. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 33. Juliste ilman muokkauksia. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

KUVA 34. Juliste. Anniina Kilponen 2016. Saatavissa: Tekijän oma arkisto.

LIITE 1: ALKUKYSELY

1. Millainen sinun mielestäsi olisi hyvä ja kaunis sukukoru?
2. Miten uuden sukukorun tulisi kuvata Kontion sukua?
3. Mitä vanha sukukoru merkitsee sinulle? Entä uuden sukukorusarjan suunnittelu?
4. Oletko avoin uusille ideoille? Mitä et halua sukukorussa nähdä?

Heidi (s.1987)

1. Koru on linjakas ja mielestäni tyylikäs, hopean väri miellyttää.
2. Korussa taitaa olla joku puumerkki tms. joka mielestäni on hyvin piilossa, mutta tekee korusta sen mikä sen pitää olla. Jokin tälläilen suvun logo tms. joka ei kumminkaan varasta päähuomiota itse korusta.
3. Minusta vanha koru on ajaton ja voisin kuvitella käyttäväni sitä edelleen. En tiedä mitä osia koruun kuuluu, mutta toivoisin enemmän malliston laajentamista kuin uudelleen suunnittelua.
4. Avoin kyllä, joskin edellistä kommenttia soveltaen. Sukukorun pitäisi olla tosiaan ajaton ja kaikenikäisille ja tyylisille sopiva. En osaa sanoa mitä en haluaisi nähdä.

Tuija (s.1961)

1. Koru on kestävä, yksinkertainen mutta tyylikäs, jota mielelläni pitäisin.
2. Koru voisi olla moderni versio, jossa olisi sama puumerkki kuin aikaisemmassa sukukorussa. Ehkä joku koru, jossa pieni kyynel riippuu tai on kiinni varsinaisessa korussa.
3. Vanha koru merkitsee minulle perinteitä, juuriani ja yhteenkuuluvuutta sukuuni. Uuden sukukorun sarjan suunnittelu tulee lähemmäksi tätä päivää ja mikä parasta suunnittelija kuuluu itse sukuuni.
4. Olen avoin uusille ideoille ja suunnittelijalle vapaat kädet... Ehkä joskus tulevaisuudessa voisi ajatella miehille omaa korua (solmioneula?). En halua korusta monimutkaista, sekavan, levottoman näköistä. Mahdollisimman yksinkertainen koru, jota voi pitää arkena kuin juhlapäivinä.

Sisko (s.1961)

1. Sellainen, josta pidän ja mieluusti kannan ylläni. Sekä sen on oltava käytännöllisen kokoinen.
2. En tunne kontion sukua. Olen asunut eri paikkakunnalla kuin myös äitini, koru on suunniteltu Kontion suvun synnyinseudulla.

3. Arvostan sitä. Uuden korun pitäisi "matkia" edeltäjää, jos kysymyksessä Kontion suvun sukukoru. Jos tekee uuden korusarjan, silloin sen pitää olla yhteneväinen (eli kaulaketju, korvikset, käsirengas ym. samassa teemassa).
4. Kyllä olen. En halua, että koru olisi epäkäytännöllinen ja ainoa paikka korulle olisi aina korulaatikko.

Sirkka (s.1937)

1. Pienikokoinen, tyylikäs ja kestävä!
2. Luontoon ja maatalouteen liittyvä.
3. Vanhaa sukukorua kantavat tietävät kuuluvansa samaan sukuun, ja se luo yhteenkuuluvuutta suvun jäsenten kesken. Korua voi pitää ikään katsomatta.
4. Olen avoin. En halua nähdä karhua, otsoa enkä kontiota.

Virpi (s.1966)

1. Ajaton, luontoa kuvaava, ehkäpä jokin lakeuden teema.
2. Kontion kyynel on aikaisempi teema, joka on kiva. Kuvaa sukuniemeä ja luontoa. Sama linja voisi jatkua, ehkäpä jokin lakeuksien perinteinen kasvi, kukka tai maanviljelystä kuvaava teema.
3. Vanha sukukoru muistuttaa sukujuurista ja tuntuu mukavalta laittaa päälle - arvokkuuden/ylpeyden aihe ja tunne. Uuden sukukorusarjan suunnittelu on uniikki-asia. Vaativa työ, koska korun käyttäjien ikähaitari on laaja. Pitäisi keksiä teema ja korun aihe sellaiseksi, että sopisi monelle sukupolvelle.
4. Uudet ideat ovat aina tervetulleita. En keksi aihetta mitä en haluaisi nähdä sukukorussa? Ehkäpä olisi kuitenkin hauska, että siinä näkyisi selkeästi, mikä teema on? Ja tietysti voisin kuvitella, että naisten ja miesten korut olisivat eri sarjaa.

LIITE 2: JATKOKYSELY

1. Mikä/mitkä kaulakoruista miellyttävät silmää? Entä riipuksista?
2. Mitkä elementit tekevät valitsimistasi koruista miellyttävän?
3. Haluaisitko jotain muutoksia valitsemiisi koruihin?

Virpi (s.1966)

Kauniita koruluonnoksia olet suunnitellut, oli kyllä vaikea tehdä valinta. Alla vastauksia kysymyksiisi.

1. Minua miellytti kaulakoru 1 ja riipus 2.
2. Molemmat ovat hillittyjä ja minun makuun sopivia.
3. Ei tarvetta mielestäni muutoksille.

Tuija (s.1961)

1. Kaulakoruista eniten silmäni miellytti numero 2 sekä riipuksista myös numero 2.
2. Kaulakorussa minua eniten viehätti sen tietynlainen arvokkuus, ja nähdessäni sen, se herätti minussa monenlaisia ajatuksia: Näin linnun, joka oli levittänyt siipensä. Ehkä se kertoo siitä, että Kontion suku on laaja, ja että se on levinnyt laajalle alueille, jopa Amerikkaan asti. (Kontion suvun korussa kontion kynsi, jossa voi nähdä myös sen kyyneleen.) Näin myös kyyneleen, siis sen ilon ja surun kyyneleen, jonka voi myös nähdä Kontion suvun edellisessä sukukorussa... ja kaulakorussa näen kyyneleen alla juuret... juuret, jotka liittävät meidät sukuumme. Eli puhutteleva koru... paljon ajatuksia herättävä. Riipuskoru kaunis, yksinkertainen, josta löydän sen kyyneleen muodon, ja sukujuuret löytyvät sen sisältä. Voin nähdä ko. korun korusarjana (lyhyt ketju, jossa koru) sekä korvakorut, jotka piennet, roikkuvat sekä sormus, jossa roikkuu ko. koru, jos se on mahdollista toteuttaa, ja sama teema esim. käsirenkaassa.
3. En haluaisi mitään muuttaa, korut ovat kauniita. Mielestäni korut lyhyellä ketjulla voisivat olla kauneimmillaan.

LIITE 3: VALMIIDEN KORUJEN ARVIOINTI

1. Mitä mieltä olet valmiista korusarjasta?
2. Toteutuivatko korut mielestäsi Kontion sukua kuvaavasti?
3. Toimivatko korut mielestäsi yksinään? Entä yhdessä?
4. Ostaisitko jonkun tietyn korun? Entä keräisitkö koko korusarjan?
5. Mikä olisi mielestäsi sopiva hinta millekin korulle? (sormus – kaulakoru – riipus – korvakorut, tappi – korvakorut, roikkuvat)

Tuija (s.1961)

1. Mielestäni korusarja on erittäin kaunis kokonaisuus, jota suvun jäsenet voivat ylpeänä kantaa.
2. Kontion sukukorun muoto (kyynel/kynsi) löytyy niin riipuksesta, kaulakorusta, sormuksesta sekä tappikorvakorusta. Roikkuvissa korvakoruissa ei mielestäni löydy ko. muotokieltä, mutta ko. koru sopii loistavasti korusarjaan. Eli mielestäni korut kuvaavat Kontion sukua modernilla tavalla.
3. Mielestäni korut toimivat sekä yksinään, että yhdessä. Yhdessä toimivat korut ovat ehdottomasti: roikkuvat korvakorut sekä kaulakoru ja tappikorvakorut, sormus sekä arkiriipus. Mutta kaikkia koruja voi myös käyttää yksinään, ja se on minusta hienoa!
4. Ensimmäiseksi ostaisin kaulakorun ja keräisin pikkuhiljaa koko korusarjan...
5. Hinnan arviointi on hieman hankalaa, kun ei tiedä hopean arvoa, ja mikä on työsi hinta. Mutta annan noin arvioinnin: Kaulakoru n. 200 – 250€, riipus n. 100 – 150€, roikkuvat korvakorut n. 100 – 120€, tappikorvakorut n. 100 – 120€, sormus n. 100€. Mutta muistathan, että nämä ovat ns. uniikkikoruja. Jos teet korut käsin ne ovat aina kalliimpia, mutta jos korut menevät sarjatuotantoon johonkin tehtaan, silloin hinta laskee.

Virpi (s.1966)

1. Kauniita koruja ja ainutlaatuisia!
2. Ovat ainutlaatuisia ja suvulle suunniteltuja, paras mahdollinen ratkaisu sukukorulle.
3. Molemmat toimivat.
4. Mahdollisesti ostaisin.
5. Vaikea sanoa, mutta hopean ja työn määrä vaikuttaa hintaan. Liian korkea hinta vaikuttaa ostohalukkuuteen.